

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет

Центр професійної та післядипломної освіти

(повна назва інституту/факультету)

Кафедра управління імені Олега Балацького

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

_____ Ігор Рекуненко

(підпис)

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

_____ 2023 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістр

(бакалавр / магістр)

зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» ,

(код та назва)

освітньо-професійної програми «Державна служба»

(освітньо-професійної / освітньо-наукової)

(назва програми)

на тему: **Управління якістю освітньої діяльності закладу освіти (на прикладі управління Державної служби якості освіти у Сумській області)**

Здобувача (ки) групи ДС.мз-21 _**Кутир Олени Миколаївни**

(шифр групи)

(прізвище, ім'я, по батькові)

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

(підпис)

Олена КУТИР

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ здобувача)

Керівник: **доцент кафедри управління, к.е.н. Олена ПАВЛЕНКО**

(посада, науковий ступінь, вчене звання, Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

_____ (підпис)

Консультант¹⁾

_____ (посада, науковий ступінь, вчене звання Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

_____ (підпис)

Суми – 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Центр професійної та післядипломної освіти
(повна назва інституту/факультету)
Кафедра управління імені Олега Балацького

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ Ігор Рекуненко

(підпис)

(Ім'я та ПРИЗВИЩЕ)

_____ 2023 р.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ
на здобуття освітнього ступеня магістр

зі спеціальності **281 «Публічне управління та адміністрування»**,

(код та назва)

освітньо-професійної програми «Державна служба»

(освітньо-професійної / освітньо-наукової)

(назва програми)

Здобувача (ки) групи **ДС.мз-21 Кутир Олени Миколаївни**

(шифр групи)

(прізвище, ім'я, по-батькові)

- Тема роботи **Управління якістю освітньої діяльності закладу освіти (на прикладі управління Державної служби якості освіти у Сумській області)** затверджена наказом _____ від _____ 20__ р.
- Термін подання здобувачем закінченої роботи _____ 202__ р.
- Мета кваліфікаційної роботи: **дослідження стану підготовки ЗДО, ЗЗСО та ЗПО Сумської області до роботи у 2023/2024 навчальному році та комунікаційна діяльність УДСЯО у Сумській області, як одного з інструментів виявлення існуючих проблем та викликів і визначення шляхів їх вирішення.**
- Об'єкт дослідження: **діяльність ОМС та органів управління освітою в громадах щодо готовності закладів освіти до 2023/2024 н.р.**
- Предмет дослідження: **матеріальне забезпечення, розвиток освітньої інфраструктури, безпека експлуатації будівель, кадровий ресурс закладів.**
- Кваліфікаційна робота виконується на підставі _____
- Орієнтовний план кваліфікаційної роботи, терміни подання розділів керівникові та зміст завдань для виконання поставленої мети.

№ пор.	Назва розділу	Термін подання
I	Основні принципи діяльності Державної служби якості освіти України	Листопад 2023
II	Роль засновників та аналіз діяльності ОМС окремих громад Сумської області з питань підготовки закладів освіти до 2023/2024 навчального року	Листопад 2023

III	Ефективна комунікація як важлива й необхідна складова діяльності ДСЯО у розбудові системи якісної освіти	Грудень 2023
-----	--	--------------

Зміст завдань для виконання поставленої мети кваліфікаційної роботи:

У розділі 1 студент повинен викласти основні функції та повноваження Державної служби якості освіти України та її територіальних органів, оцінити впровадження європейського підходу та міжнародного досвіду оцінювання якості освіти в Україні.

У розділі 2 студент повинен провести аналіз діяльності ОМС окремих громад Сумської області з питань підготовки закладів освіти до 2023/2024 навчального року.

У розділі 3 студент повинен оцінити комунікаційну діяльність органів ДСЯО як інструмент виявлення існуючих проблем та викликів і визначення шляхів їх вирішення.

8. Консультації щодо виконання роботи:

Розділ	Прізвище, ініціали та посада керівника/консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
1			
2			
3			

9. Дата видачі завдання _____

Керівник кваліфікаційної роботи

доцент кафедри управління, к.е.н. Олена ПАВЛЕНКО _____

(посада, науковий ступінь, вчене звання, Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

(підпис)

Завдання до виконання одержав

Олена КУТИР

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ здобувача)

(підпис)

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота магістра містить: вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел, що містить 33 найменування. Загальний обсяг становить 45 с., 10 рисунків, список використаних джерел на 3 сторінках, 4 додатки на 14 сторінках.

Актуальність проблеми забезпечення якісної освіти та рівного доступу до неї впродовж усього життя поєднує декілька важливих векторів розвитку освіти – якість, справедливість, доступність, залучення та всебічне заохочення та визнана на державному рівні однією з 17 глобальних Цілей Сталого Розвитку.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження стану підготовки ЗДО, ЗЗСО та ЗПО Сумської області до роботи у 2023/2024 навчальному році (на прикладі управління Державної служби якості освіти у Сумській області). Серед визначених завдань:

- відвідування відділів освіти 4-х ТГ та підпорядкованих їм освітніх закладів;
- опитування керівників та педпрацівників дитячих садочків і позашкілля у відвіданих ТГ;
- опитування керівників та учителів ЗЗСО визначених ТГ за допомогою ІАС «EvaluEd»;
- провести за аналіз діяльності ОМС окремих громад Сумської області з питань підготовки закладів освіти до 2023/2024 навчального року;
- зробити висновки та розробити рекомендації для засновників і керівників ЗО;
- оцінити комунікаційну діяльність ТО Служби у Сумській області, як інструмент для привернення уваги суспільства та стейкхолдерів до існуючих проблем та викликів і визначення шляхів їх вирішення;

Об'єктом дослідження є діяльність ОМС та органів управління освітою в громадах щодо готовності закладів освіти до 2023/2024 н.р.

Предметом дослідження виступають матеріальне забезпечення, розвиток освітньої інфраструктури, безпека експлуатації будівель, кадровий ресурс закладів освіти.

Ключові слова: ІНСТИТУЦІЙНИЙ АУДИТ, ЯКІСТЬ ОСВІТИ, ЯКІСТЬ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС, КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	7
ВСТУП.....	8
РОЗДІЛ 1. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЯКОСТІ ОСВІТИ УКРАЇНИ	9
1.1. Функції та повноваження Державної служби якості освіти України та її територіальних органів.....	9
1.2 Інтеграція європейського підходу та міжнародного досвіду у власну філософію оцінювання якості освіти в Україні.	11
1.3. Основні складові моделі «якісної школи» в Україні.	16
РОЗДІЛ 2. РОЛЬ ЗАСНОВНИКІВ ТА АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ОМС ОКРЕМИХ ГРОМАД СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ З ПИТАНЬ ПІДГОТОВКИ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ ДО 2023/2024 НАВЧАЛЬНОГО РОКУ	19
2.1. Роль засновників закладу освіти у формуванні якісної освітньої діяльності закладів освіти.	19
2.2. Процедура аналізу діяльності ОМС окремих громад з питань підготовки закладів освіти Сумської області до 2023/2024 навчального року.	22
2.3. Результати проведеного дослідження питання підготовки закладів освіти Сумської області до 2023/2024 навчального року.	23
2.4. Висновки та рекомендації, сформовані за результатами аналізу засновникам і керівникам закладів освіти.....	37
РОЗДІЛ 3. ЕФЕКТИВНА КОМУНІКАЦІЯ ЯК ВАЖЛИВА.....	40
Й НЕОБХІДНА СКЛАДОВА ДІЯЛЬНОСТІ ДСЯО.....	40
У РОЗБУДОВІ СИСТЕМИ ЯКІСНОЇ ОСВІТИ	40
3.1. Основні принципи та канали комунікації управління	40
Служби у Сумській області.....	40
3.2. Шляхи вдосконалення комунікаційної діяльності	43
управління зі школами.	43
ВИСНОВКИ	45
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	46
ДОДАТОК 1	49
ДОДАТОК 2.....	53
ДОДАТОК 3.....	56
ДОДАТОК 4.....	59

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ДСЯО – Державна служба якості освіти

ВЗЯО – внутрішня система забезпечення якості освіти

ЗЗСО – заклад загальної середньої освіти

ЗДО – заклад дошкільної освіти

ЗПО – заклад позашкільної освіти

ЗО – заклад освіти

ІАС – інформаційно-аналітична система

ТГ – територіальна громада

ДНК – державний нагляд (контроль)

ІА – інституційний аудит

ОП – освітня програма

ВПО – внутрішньо переміщена особа

ЧШІ – Чеська шкільна інспекція

ВСТУП

З 2017 року в Україні здійснюється перехід від перевірок та інспектування шкіл до побудови та розвитку якісної освіти. З того періоду почала свою роботу Державна служба якості освіти України, яка має реалізовувати державну політику у сфері забезпечення якості в освітній діяльності не лише через інспектування (перевірку) шкіл, а й через надання допомоги і рекомендацій ЗО для створення дієвої системи освіти. Наразі робота спрямована на вивчення, узагальнення та застосування досвіду європейських країн. Поки триває розроблення процедур, стандартів та рекомендацій щодо підвищення якості освіти, Служба та її територіальні органи здійснюють державний нагляд та контроль за додержанням законодавства про освіту.

Метою даної роботи є дослідження стану підготовки ЗДО, ЗЗСО та ЗПО Сумської області до роботи у 2023/2024 навчальному році.

Вивчення питання здійснювалося шляхом:

- відвідування відділів освіти ТГ та підпорядкованих їм освітніх закладів (згідно з вибіркою);
- опитування керівників та педпрацівників дитячих садочків і позашкілля у відвіданих ТГ;
- опитування керівників та учителів ЗЗСО визначених ТГ за допомогою ІАС «Evalued».

В роботі також оцінюється комунікаційна діяльність ТО Служби у Сумській області, як один з інструментів для привернення уваги суспільства та стейкхолдерів до існуючих проблем та викликів і визначення шляхів їх вирішення.

РОЗДІЛ 1. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЯКОСТІ ОСВІТИ УКРАЇНИ

1.1. Функції та повноваження Державної служби якості освіти України та її територіальних органів

Служба утворена 6 грудня 2017 року як орган виконавчої влади. Діяльність ДСЯО координується і спрямовується Кабінетом Міністрів України через Міністра освіти і науки та забезпечує здійснення державного нагляду та контролю за освітніми інституціями на дотримання ними законодавства з питань освіти.

Відповідно до покладених завдань територіальні органи ДСЯО:

- здійснюють процедуру інституційного аудиту ЗО;
- надають рекомендації ЗО для організації та функціонування ВЗЯО;
- проводять експертизу освітніх програм для дошкілля та шкіл;
- вивчають питання, аналізують, проводять моніторинг діяльності ЗО та ОМС у встановленому порядку;
- проводять акредитацію громадських фахових об'єднань з незалежного оцінювання;
- проводять заходи ДНК щодо дотримання вимог законодавства та видають розпорядження про усунення встановлених порушень;
- за окремим дорученням МОН контролюють дотримання вимог організації ЗНО;
- у визначеному МОН порядку, аналізують діяльність місцевих органів виконавчої влади, ОМС, їх структурних підрозділів в частині, що стосується дотримання законодавчих норм у сфері освіти;
- надають висновки і рекомендації за результатами аналізу діяльності;
- складають протоколи про адміністративні правопорушення;
- беруть участь в розробці державного стандарту системи освіти;
- здійснюють контроль за веденням обліку дітей та учнів;
- беруть участь у сертифікації педагогічних працівників;

Також, Служба та її управління в областях забезпечують розгляд звернень громадян, застосовують у своїй діяльності міжнародний досвід та співробітництво, організують свою діяльність відповідно до антикорупційного законодавства, бюджетного кодексу, загальноприйнятих правил з діловодства та архівного зберігання. [1]

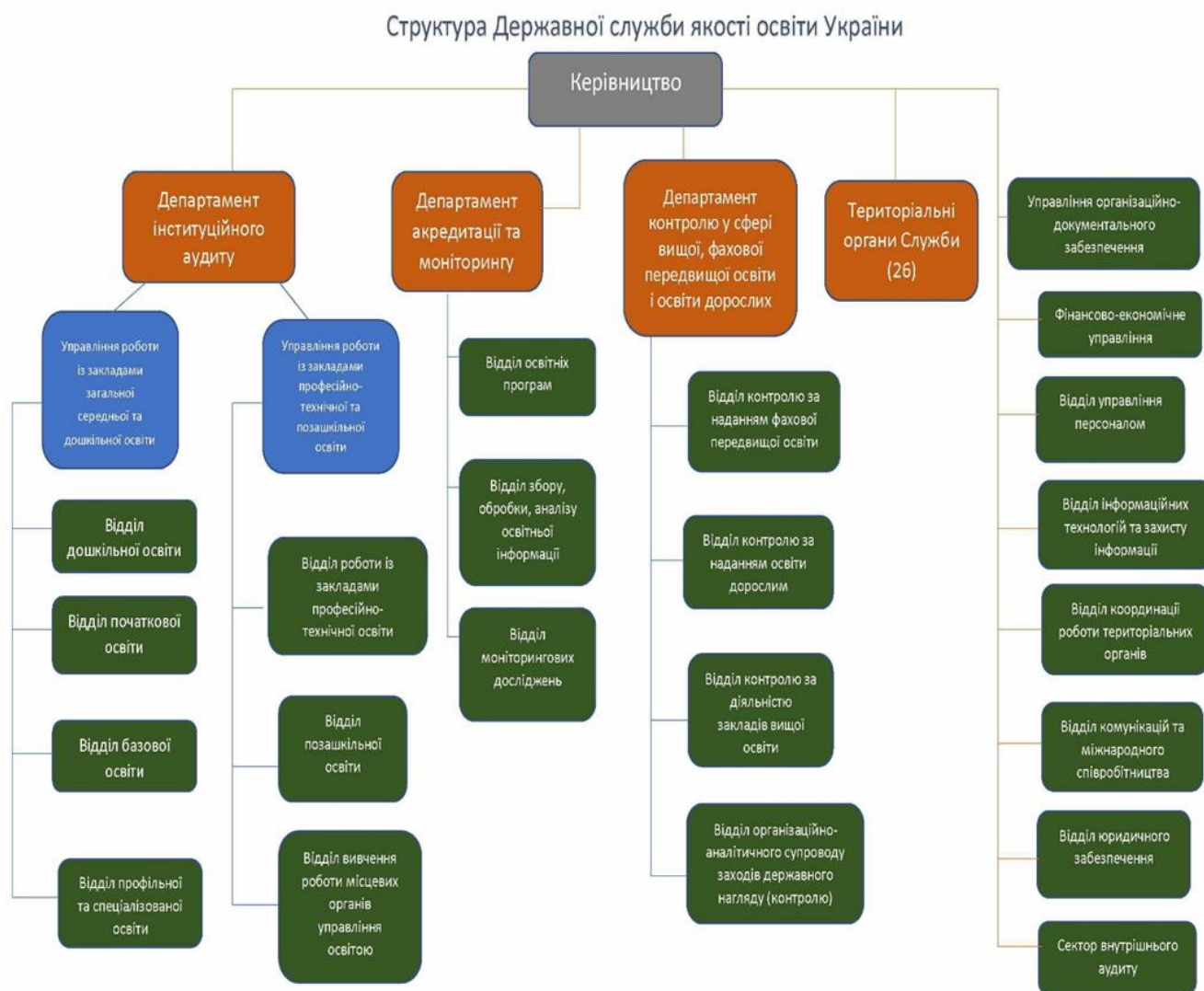

Рисунок 1.1. Структура Державної служби якості освіти України

1.2 Інтеграція європейського підходу та міжнародного досвіду у власну філософію оцінювання якості освіти в Україні.

Перед тим, як запровадити зміни в оцінюванні стану освіти, досить активно досліджено досвід інших країн. З експертами країн Нідерланди, Шотландія, Фінляндія, Чехія, Литва проводились консультації переймався їх досвід та підходи. Партнером з фахової підтримки ДСЯО стала шкільна інспекція в Чехії. [25]

Діяльність ЧШІ зосереджена на фактичному стану речей та документів, які впливають на якість та ефективність навчання. Фактичний стан порівнюється з бажаним (очікуваним) станом; аналізується економність та ефективність фінансової діяльності; наскільки виконуються плани та чи досягнуто поставленої мети. Час від часу проводиться порівняння із загальнопоширеною ситуацією. [24]

Для оцінювання встановлено чотирирівневу шкалу:

- а) хороший рівень;
- б) очікуваний рівень;
- в) рівень, що потребує покращення;
- г) незадовільний рівень.

У процесі інспектування школи Голова інспекційної групи координує підготовчі процеси на предмет відповідності цілям, їх ефективності й точності, з урахуванням типу ЗО та предмету перевірки. У разі проведення перевірки на запит, дбає, щоб результати чітко відповідали його змісту та давали вичерпну відповідь на нього. [24]

Керівник групи відповідає також за перебіг перевірки за врахування висновків попередніх перевірок. Інспекційна група ознайомлюється з результатами попередніх інспектувань (звертає увагу на скарги, запити, виявлені раніше порушення законодавства, стан виконання рекомендацій).

Конкретні завдання розподіляються Головою групи серед її членів для ефективного та цільового використання фахових умінь кожного учасника під

час перевірки. Завдання залученим особам підбираються відповідно до їх кваліфікації та мети, задля якої їх запрошено до співпраці. Такі особи мають бути знайомі з організацією та правилами роботи школи, з вимогами до оформлення висновків за результатами інспектування. Висновки, в свою чергу, є основою для інспекційного оцінювання.

Головним завданням інспекторів є відвідування уроків, оцінка результатів у діючій системі оцінювання.

Робота організована так, щоб мінімально відволікати та не завантажувати керівництво навчального закладу і членів інспекційної групи, а більш ефективно використовувати дані та інформацію з внутрішньої ІАС Чеської інспекції – InspIS. Навчальні заклади нею користуватись зобов'язані, в ній публікуються результати власних опитувань, звіти тощо. [25]

Група аналізує щорічний звіт про якість, який складає школа. У ньому вказано, як школа запобігає булінгу та прогулам, який імідж вона має в суспільстві, як вона бере участь у міжнародних проектах, як вона співпрацює з іншими зовнішніми партнерами. За думкою чеських експертів з освіти, школа не може бути якісною, якщо в ній немає гарного психологічного клімату та партнерства.

Інспектування триває від 3 до 5 днів, але може бути продовжене за необхідності. Інспекційна група зосереджує увагу на трьох складових якості: умовах навчання, процесі навчання та його результатах.

Щоб дослідити ці аспекти, комісія не тільки відвідує уроки, але й використовує опитувальники та розмовляє з учасниками ОП. Інтерв'ю зі школярами проводяться за присутності педагога. Воно не обов'язкове, а додаткове. Основна увага приділяється спостереженню під час уроків. Крім предметів за профілем (щодня по три уроки), члени команди оцінюють якість проведення виховних годин, годин позакласного читання та груп подовженого дня. Інспекція перш за все перевіряє, чи має школа концепцію розвитку, як вона сформована і чи підтримують її педагоги. Цілі школи та її програма мають бути чіткими та зрозумілими як вчителям, так і батькам.

Участь партнерів та реалізація спільних проектів з громадою також є показником якості школи. Особливу увагу приділяється безпеці та здоров'ю дітей. Під час візиту група досліджує, наскільки безпечними є умови для дітей, оцінює потенційні ризики, ефективність профілактичних заходів з надзвичайних ситуацій, надання дітям першої медичної допомоги, організацію безпеки під час масових заходів. [26]

Також, інспекція перевіряє роботу шкільної психологічної консультації, оскільки від неї залежить психологічний клімат та прояви булінгу в школі.

Увага до шкільної атмосфери та емоційного комфорту не зменшує значення навчальних досягнень учнів. Школа має контролювати прогрес кожного учня, щоб результати максимально відповідали очікуваним та вчасно реагувати у разі їх погіршення. Інспекція аналізує умови роботи і професійне зростання педагогів. Досліджує, як вчителі спілкуються між собою, з учнями та батьками, як реалізують концепцію школи і чи мають достатню мотивацію. Дуже важливими для інспекції є обмін досвідом між педагогами, інтеграція педагогів-початківців та конкретні кроки, зроблені для їхнього професійного розвитку.

Після внутрішнього обговорення результатів перевірки між членами комісії, керівник групи обговорює їх із директором школи. Важливо, що чеські фахівці в цій розмові більше наголошують на сильні сторони школи та відмічають всі позитивні зміни, які відбулись. Далі переходить до недоліків та розробляє рекомендації для покращання поточний стану. У разі негативної статистики відвідування занять, низької успішності та прогулів, встановлює причини, які обумовили таку ситуацію.

Сформований висновок вноситься в електронну систему InspIS. Документ одразу стає доступним широкому загалу. На основі цього документу центральний інспекторат, який розташований у Празі, готує річний звіт про стан якості шкільної освіти та визначає школи, які можуть поділитися хорошими практиками з іншими. [26]

Школа може і не досягти рівня зразкової, важливо не мати серйозних порушень (тобто порушень закону). У такому випадку вона сама визначає як (і чи варто) реалізовувати надані інспекцією рекомендації. Однак, якщо комісія виявить низку грубих порушення, то може розпочати процес відставки директора чи, навіть, ліквідації закладу (остання практика характерна тільки для Чехії та Словаччини). Але, цьому передуює «робота над помилками» з боку школи. Тому такий захід інспекція застосовує тільки, якщо після встановленого терміну школа не поліпшується. [28]

Взявши до уваги та за основу досвід оцінювання якості Чеською інспекцією, оновивши нормативно-правову базу відповідно до міжнародного права та адаптувавши процедуру інспектування чеських шкіл до організаційно-правових реалій нашої країни Міністерство освіти і науки затвердило процедуру інституційного аудиту (Додаток 1): порядок, критерії, індикатори оцінювання управлінських і освітніх процесів ЗО та форму акту за результатами перевірки додержання ЗО вимог законодавства у сфері освіти.

Процедура ІА передбачає зовнішнє оцінювання ВЗЯО та управлінських і освітніх процесів у закладах та. До початку повномасштабного вторгнення 21 школа Сумщини пройшла цю процедуру.

Структура ІА має дві частини:

1) Оцінка освітніх, управлінських процесів експертами за такими 4 напрямками:

освітнє середовище;

педагогічна діяльність;

оцінювання здобувачів освіти;

управлінська діяльність.

2) Комплексна зовнішня перевірка на додержання вимог законодавства.

Аудит проводиться експертною групою. Експерти – досвідчені педагоги, які пройшли спеціальне навчання та знайомі з методикою оцінювання школи за затвердженими критеріями. Всі експерти повинні мати досвід роботи у школі

не менше 5 років. Для проведення комплексної перевірки можуть залучатись і представники відділів освіти.

Плановий аудит проводиться у школах раз на 10 років. Позапланово оцінювання може відбутись з ініціативи засновника, самого директора, педагогічного колективу чи наглядової ради школи. Підставою проведення позапланового ІА стануть низькі результати незалежного зовнішнього моніторингу. [13]

Під час аудиту якість освіти оцінюється за чотирма напрямками:

ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ	СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ	УПРАВЛІНСЬКІ ПРОЦЕСИ
<ul style="list-style-type: none"> створення безпечних і комфортних умов навчання та праці забезпечення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації забезпечення інклюзивного та мотивуючого до навчання освітнього простору 	<ul style="list-style-type: none"> наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних досягнень використання системи оцінювання, спрямованого на моніторинг навчальних досягнень кожного здобувача освіти (йдеться про те, щоб кожен вчитель дивився на учня в динаміці) спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінки 	<ul style="list-style-type: none"> ефективне планування та прогнозування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх технологій, форм організації освітнього процесу та підходів до оцінювання навчальних досягнень із метою формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти постійне підвищення рівня професійної компетентності та майстерності педагогічних працівників налагодження партнерських взаємовідносин із здобувачами освіти, їх батьками та іншими законними представниками, працівниками закладу освіти організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності 	<ul style="list-style-type: none"> наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії закладу освіти з місцевою громадою формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності

Рисунок 1.2. Напрямки освітньої діяльності

Експерти, які працюють у ЗО, мають картки спостереження, в яких не вказується прізвище вчителя, на уроці якого вони перебувають. Експерт спостерігає за процесами: як учитель взаємодіє з учнями, як учні комунікують між собою, які форми роботи застосовуються та якими матеріалами користуються під час навчання.

Готуватися до такого уроку додатково не потрібно: важливо побачити реальну ситуацію (не покарати чи зробити зауваження), допомогти покращити

освітній процес. Це має бути звичайний урок, а не спектакль. Це нормально, якщо діти сміються на уроці чи виходять до вбиральні – хвилюватися не варто.

Окрім спостереження та вивчення шкільної документації, проводиться анкетування серед педагогів, батьків та школярів. В опитуванні йдеться про освітній процес, безпеку в школі, середовище, педагогічну та управлінську діяльність. Опитування обов'язково анонімне.

Експерти формують висновки та надають рекомендації, при цьому вони орієнтуються не лише на власні спостереження, але й на відповіді всіх учасників ОП. Якщо, наприклад, в анкетах деякі батьки зазначили незадоволеність харчуванням, а дітей, відповідно до опитування і за результатами спостереження експертів, їжа влаштовує – ця ситуація може й не знайти свого відображення у висновках та рекомендаціях експертів. Але, якщо діти не доїдають їжу та зазначають в анкетах, що не задоволені харчуванням у школі, до того ж і батьки висловлюють невдоволення під час опитування, то це – неодмінна передумова рекомендації щодо покращення харчування в школі.

По завершенні процедури школа сама визначає, чи дотримуватись рекомендацій, за винятком тих, що мають обов'язковий характер (як, до прикладу, встановлення пандусу, якщо в школі навчається дитина з відповідною потребою). Проте, якщо під час чергової процедури аудиту виявиться, що школа не розвивається, у ній не створено ВЗЯО, Служба може звернутись з рекомендаціями до засновника закладу освіти щодо зміни керівництва школи. [14]

У свою чергу, засновник зобов'язаний врахувати рекомендації, бо наступним кроком може стати вже звернення до органу ліцензування, щоб цей навчальний заклад був позбавлений ліцензії, і його діяльність була припинена.

1.3. Основні складові моделі «якісної школи» в Україні.

Своє бачення «якісної школи» ДСЯО сформувала та презентувала 12 квітня 2021 року.

Багато хто вважає, що якість освіти – це тільки оцінки ЗНО, медалі та дипломи з олімпіад. Деякі думають, що освітнє середовище – це лише красивий ремонт і нові стільці в класах. Інші вірять, що успіх учнів залежить від суворої дисципліни. Є ті, хто звинувачує у всіх проблемах школи недостатнє фінансування, хто вважає, що директор школи не має значення, а головне – мати хороших вчителів. І що якість освіти вирішується тільки «нагорі», а на місцях ніхто не може її покращити.

Проте ДСЯО впевнена, що якісна школа – це результат спільної роботи

- засновника, який надає ресурси,
- директора, ефективно їх використовує,
- вчителів, які розвиваються, щоб давати якісну освіту,
- мотивованих учнів, які отримують навички й уміння, корисні в житті,
- батьків, які беруть участь у розвитку школи.

«Якісна школа – це середовище, у якому дитина щаслива. Це місце, куди хочеться йти і де безпечно знаходитись. У школі учні мають друзів та почувуються комфортно. На них не кричать вчителі, не принижують і не цькують однокласники. На уроках цікаво. Вчителі дають можливість висловлювати власну думку та вчать не боятись помилятися. І всі розуміють, що знання мають цінність лише тоді, коли учні вміють їх застосовувати в житті. У якісній школі всі рівні незалежно від соціального статусу, віросповідання, місця проживання. Хлопець чи дівчина, з айфоном чи без – усі мають рівні можливості для навчання та розвитку здібностей і талантів. [30]

Що школа може зробити зараз, щоб стати кращою.

- Пройти зовнішнє незалежне оцінювання та отримати від експертів рекомендації, як стати кращою.
- Розбудувати ВЗЯО, провести самооцінювання. Це допоможе відповіді на такі важливі питання:

Наскільки учням безпечно і комфортно у школі?

Який в закладі мікроклімат, чи створені комфортні умови для вчителів?

Як організоване харчування, як облаштовані навчальні кабінети, яке в них є

обладнання для навчання учнів та роботи вчителів?

Яке середовище у школі під час перерв?

Як учні взаємодіють між собою та з вчителем, чи вільне освітнє середовище школи від насильства, булінгу та дискримінації?

Чи дотримуються учасники освітнього процесу принципів академічної доброчесності (об'єктивне оцінювання, відсутність плагіату, самостійне виконання домашніх завдань)?

Чи створене у школі інклюзивне освітнє середовище?

Розбудовою ВЗЯО займається керівник закладу, залучаючи до цього всіх учасників: вчителів, учнів, батьків, засновників.

РОЗДІЛ 2. РОЛЬ ЗАСНОВНИКІВ ТА АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ОМС ОКРЕМИХ ГРОМАД СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ З ПИТАНЬ ПІДГОТОВКИ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ ДО 2023/2024 НАВЧАЛЬНОГО РОКУ

2.1. Роль засновників закладу освіти у формуванні якісної освітньої діяльності закладів освіти.

Місцева влада є засновником більшості українських шкіл, а отже, несе відповідальність за них: їх матеріально-технічну базу, створення інклюзивного середовища тощо. Школи – одна з найбільших соціальних систем у громаді, тож увага до їхнього розвитку означає також увагу до значної кількості електорату.

Якісна освіта неможлива без забезпечення школи необхідними ресурсами. Інвестиції в освіту, хоч і одні з найбільш вагомих видатків місцевих бюджетів, проте є важливі у довготривалій перспективі, бо визначають рівень як економічного, так і культурного розвитку регіону.

ОМС відповідають за матеріальне забезпечення, розвиток освітньої інфраструктури, безпеку експлуатації будівель, кадровий ресурс закладів. Умовно сферу відповідальності засновника можна поділити на чотири напрями: розвиток освітнього середовища, формування кадрового складу керівників закладів освіти, підтримку професійного розвитку педагогів та стратегічний розвиток закладів. [27]

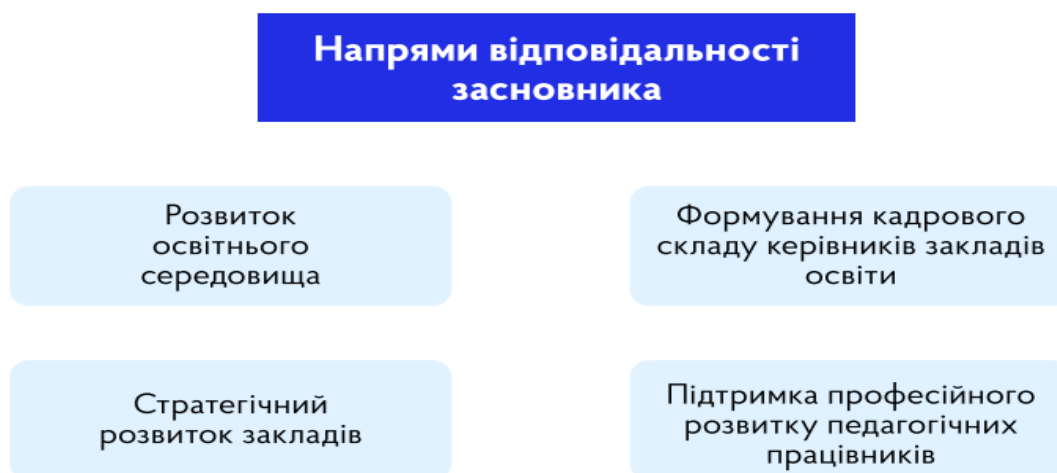

Рисунок 2.1. Сфери відповідальності засновника.

Освітнє середовище.

Комфортне і безпечне оточення допомагає дітям не лише відчувати себе частиною громади, яка створює їм умови для отримання якісної освіти, розвитку і дозвілля, але й досягати високих результатів у навчанні. Комфортність освітнього середовища не вимірюється стінами, парканами і кольоровими меблями. У школі важливим є мікроклімат, де кожен відчуває власну гідність і ставиться з повагою до інших. Створення належно оснащеного, з усім необхідним для комфортного навчання і роботи простору школи з належним освітленням, температурним режимом, чистими класами, коридорами та вбиральнями, здоровим смачним харчуванням – це базовий мінімум, який залежить від засновника закладу.

Формування кадрового складу керівників закладів освіти.

Важливою частиною роботи засновника у векторі забезпечення освітньої діяльності школи є обрання за конкурсом професійного та відповідального директора. Адже, наближення до стандартів якісної освіти – результат ефективної роботи сильного керівника над розвитком школи. Тому відповідальний підхід засновника до обрання керівника ЗО значною мірою впливає на розвиток школи, середовища в закладі та те, наскільки конструктивними та ефективними будуть взаємини керівника із засновником.

Розвиток педагогічних працівників.

В свою чергу, завдання директора – мотивувати вчителів працювати над своїм професійним розвитком та вдосконаленням роботи. При цьому засновник має забезпечити фінансування належної заробітної плати та підвищення кваліфікації педагогів. Така синергія засновника та керівника сприяє створенню у школі території творчої свободи й розвитку, стимулює застосовувати сучасні підходи у навчанні та оцінюванні учнів.

Стратегічний розвиток закладів.

Стратегія розвитку визначає напрями руху закладу освіти у довготривалій перспективі для досягнення основної мети – якості освіти. Тому серед

повноважень засновника є затвердження та фінансування стратегії розвитку ЗО у громаді. Засновнику важливо долучитись до розробки та обговорення стратегії, а після її затвердження – фінансувати заходи, спрямовані на реалізацію стратегії.

Ефективно управляти мережею закладів та розподіляти фінанси засновнику допомагає інформація, отримана за підсумками аудитів. Аудит ЗО особливо корисний у новоствореній громаді, коли засновнику необхідно об'єктивно оцінити стан освіти та сформувану відповідну стратегію розвитку. Підставами ініціювати позаплановий аудит у школі є також погіршення результатів навчання учнів, скарги педагогічного колективу або батьків на ситуацію й процеси, що відбуваються у закладі, випадки булінгу тощо. Аудит корисний засновнику для того, щоб мати комплексну оцінку якості управління закладом.

Рисунок 2.2. Вплив ролі засновника на якість освіти та розвиток громади.

Отже, при порівняння обох моделей «якісної школи» легко знайти спільні ознаки та принципи. Проте українська модель вирізняється значним впливом на якість освіти саме громади як засновника.

2.2. Процедура аналізу діяльності ОМС окремих громад з питань підготовки закладів освіти Сумської області до 2023/2024 навчального року.

Дослідження щодо підготовки ЗЗСО, ЗДО, ЗПО до роботи у 2023/2024 н.р., створення у них безпечних умов для учасників ОП та державних гарантій усім учасникам під час воєнного стану, визначених у Законі України «Про освіту», проведено у період з 11 до 29 вересня 2023 року. [13]

Вивчення питання здійснювалося шляхом:

- відвідування ОМС та підпорядкованих їм ЗО (згідно з вибіркою);
- опитування керівників та педагогічних працівників ЗО відповідних громад з використанням Google Forms;
- опитування керівників шкіл та педпрацівників ЗЗСО громад з використанням ІАС «EvaluEd».

Дослідження стану підготовки до 2023/2024 навчального року з відвідуванням ОМС та підпорядкованих їм закладів освіти проведене у 4 громадах (Путивльська міська, Недригайлівська селищна, Миколаївська та Хмелівська сільські територіальні громади), що становить 8% загальної кількості громад області, із них у 1 міській, 1 селищній та 2 сільських громадах.

Вивченням охоплено 9 ЗЗСО, що становить 3% загальної кількості шкіл області, з них у 2 міських та 7 сільських ЗЗСО, у тому числі в 2 опорних школах (Додаток 3);

6 ЗДО що становить 3% загальної їх кількості в області, з них у 3 міських та 3 сільських садочків (Додаток 2).

4 ЗПО, що становить 5% загальної кількості закладів позашкільної освіти області, у тому числі у 2 міських та 2 сільських ЗПО (Додаток 4).

У анкетуванні з використанням системи «EvaluEd» взяли участь 334 керівники шкіл Сумської області та 439 педагогічних працівників ЗЗСО; опитування пройшли 139 вчителів ЗДО і ЗПО територіальних громад, що досліджувались.

2.3. Результати проведеного дослідження питання підготовки закладів освіти Сумської області до 2023/2024 навчального року.

Органами управління освітою 4 територіальних громад, де проводилося вивчення, видані накази та розроблені плани заходів щодо підготовки до 2023/2024 н.р. У закладах проведені поточні ремонти фасадів, навчальних кабінетів, туалетних кімнат, коридорів, систем опалення, водопроводу, каналізації, електромереж, комплекс заходів з підготовки до опалювального сезону.

З метою реалізації права здобувачів на освіту в безпечних умовах у Путивльській міській, Недригайлівській селищній, Миколаївській та Хмелівській сільських територіальних громадах на підготовку до початку навчального року в 2021/2022 н.р. виділено кошти у сумі 14 602,38 тис. гривень (3 820,5 тис. гривень – кошти державного бюджету, 9 600,52 тис. гривень – кошти місцевого бюджету, 11 810,36 тис. гривень – кошти з не заборонених законодавством джерел); у 2022/2023 н.р. видатки зменшилися на 14% та склали 12 562,55 тис. гривень (725,1 тис. гривень – кошти державного бюджету, 11 175,69 тис. гривень – кошти місцевого бюджету, 661,76 тис. гривень – кошти з не заборонених законодавством джерел); а у 2023/2024 н.р. вищевказані видатки збільшилися на 80% та склали 22 627,38 тис. гривень (5 400 тис. гривень – кошти державного бюджету, 16 504,09 тис. гривень – кошти місцевого бюджету, 723,29 тис. гривень – кошти з не заборонених законодавством джерел).

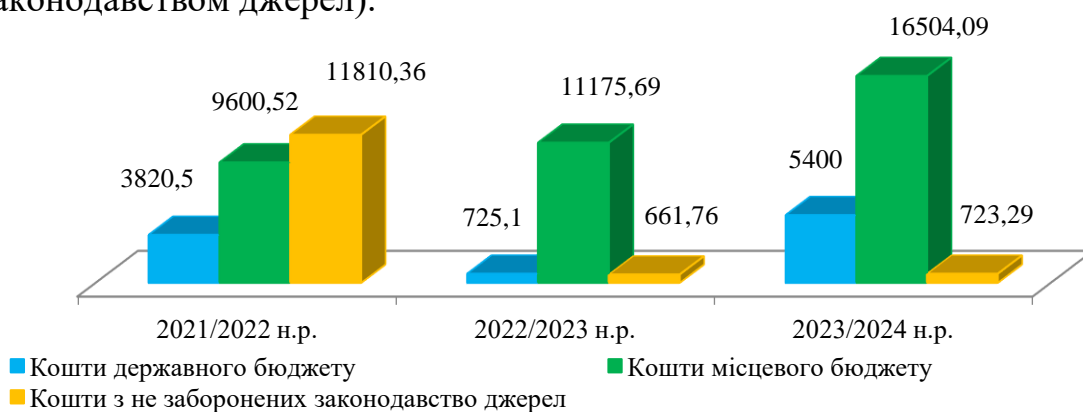

Рисунок 2.3. Розподіл коштів за джерелами фінансування

У 2021/2022 н.р. кошти спрямовувались здебільшого на проведення ремонтних робіт ЗО (82,9% від загальної кількості усіх видатків за зазначений рік), забезпечення комп'ютерною технікою педпрацівників (16,9%), підвищення кваліфікації педагогів (0,1%) та забезпечення ЗО укриттями (0,1%). У 2022/2023 н.р. на проведення ремонтних робіт ЗО використано 66% загальної кількості усіх видатків за зазначений рік (на 16,9% менше ніж в попередньому році), забезпечення комп'ютерною технікою педагогічних працівників – 9,3% (на 7,6% менше ніж в попередньому році), на забезпечення ЗО укриттями – 24,6% (на 24,5% більше ніж у попередньому році) та на підвищення кваліфікації педагогів – 0,1%. У 2023/2024 н.р. на проведення ремонтів закладів спрямовано 32,4% від загальної кількості усіх видатків за зазначений рік (на 33,6% менше ніж у попередньому році), забезпечення технікою – 3% (на 6,3% менше ніж у попередньому році), на забезпечення ЗО укриттями – 64,5% (на 39,9% більше ніж у попередньому році) та на підвищення кваліфікації – 0,1%.

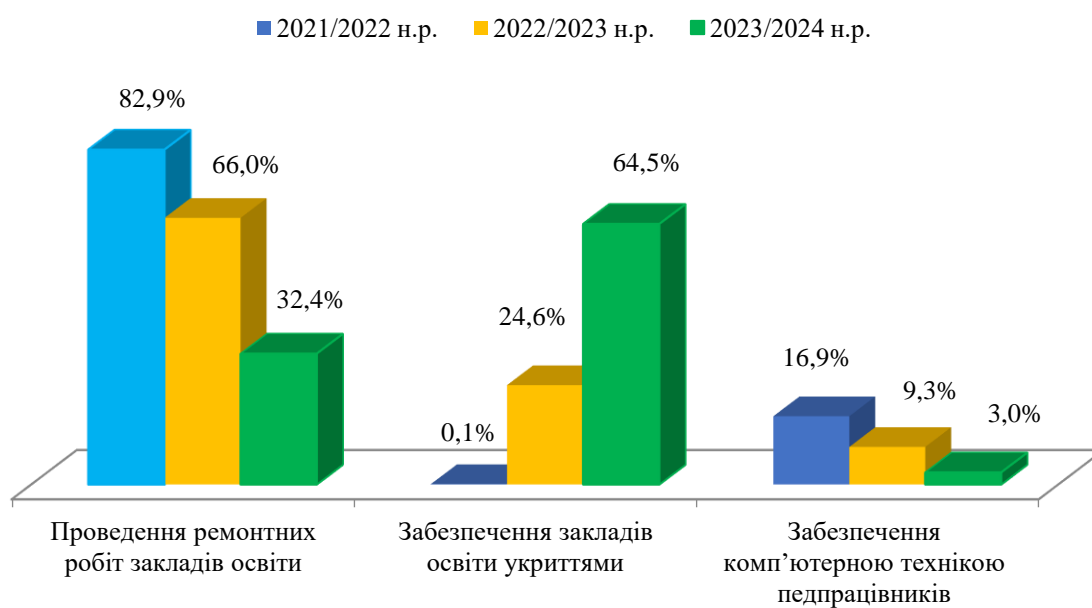

Рисунок 2.4. Розподіл коштів на підготовку за призначенням

На проведення робіт з відновлення ЗО, що зазнали руйнувань під час військової агресії, у Путивльській міській територіальній громаді упродовж останніх двох років використано кошти в сумі 1 675,04 тис. гривень (19,85 тис. гривень – кошти з державного бюджету, 1 655,19 – кошти місцевого бюджету).

У Недригайлівській селищній, Миколаївській та Хмелівській сільських територіальних громадах відсутні пошкоджені або зруйновані під час військової агресії заклади.

Ураховуючи викладене, у 2022/2023 та 2023/2024 навчальних роках основна частина виділених коштів використана громадами на забезпечення закладів укриттями та проведення ремонтних робіт, що зумовлено першочерговими завданнями щодо створення безпечних умов для учасників ОП.

У 2 територіальних громадах (Миколаївська та Хмелівська сільські територіальні громади), мережа ЗО порівняно з попередніми роками не змінювалась та у 2 територіальних громадах зазнала змін. Зокрема у Путивльській міській територіальній громаді мережа у 2021/2022 навчальному році скоротилася на 3 одиниці, з них ліквідовано 1 ЗЗСО та 2 ЗДО. У Недригайлівській селищній територіальній громаді у 2023/2024 навчальному році ліквідовано 1 садочок. Права вихованців та учнів на навчання на відповідному рівні освіти забезпечуються в повному обсязі. Мережа ЗПО в територіальних громадах, у період з 2021 до 2023 року збільшилася на 1 заклад. У 2023/2024 навчальному році освітній/навчально-тренувальний процес у ЗПО здійснюється у 5 закладах освіти на власній базі (84%), в 1 закладі позашкілля на базі інших закладів (установ) (16%).

У 32 закладах освіти 4 територіальних громад (Путивльській міській, Недригайлівській селищній, Миколаївській та Хмелівській сільських територіальних громадах) наявні акти готовності ЗО до навчального року, що становить 100%. Водночас виявлено, що у 97% актів прийому готовності підписані не усіма членами комісії. Органами управління освітою спільно з представниками місцевих відділів Головного управління ДСНС у Сумській області та місцевих органів Національної поліції здійснено огляд ЗО з метою визначення стану готовності протирадіаційних укриттів та оцінки об'єктів (будівлі, споруди, приміщення) щодо можливості їх використання як найпростішого укриття.

У всіх закладах, де проводилося вивчення, проведена робота, спрямована на виконання актів, приписів, розпоряджень контролюючих органів, зокрема ДСНС, щодо виконання вимог законодавства, а саме забезпечення пожежної безпеки, техногенного захисту, облаштування укриття відповідно до вимог, реконструкції вентиляційної системи, обладнання харчоблоків, проведення медичних оглядів.

Проте в деяких громадах (Путивльська міська, Недригайлівська селищна, Хмелівська, Миколаївська сільські територіальні громади) залишаються не виконаними роботи, що вимагають значного фінансування, наприклад, з встановлення пожежної сигналізації, забезпечення доступності будівель і приміщень для маломобільних осіб, обладнання пристроями для захисту від прямих попадань блискавки, обробки елементів дерев'яних конструкцій, приведення стану приміщень у відповідність до вимог щодо облаштування укриття.

У Миколаївській сільській громаді упродовж 2023 року розпочато виконання робіт з усунення порушень, вказаних у приписах та актах, а саме виготовлено проєктно-кошторисну документацію на капітальні ремонти у 2 закладах освіти та заплановано заходи на 2024 рік. У Путивльській міській територіальній громаді підготовлені пропозиції до бюджету громади на 2024 рік про фінансування витрат на виконання актів, приписів, розпоряджень контролюючих органів, зокрема Державної служби України з надзвичайних ситуацій, щодо додержання вимог законодавства у сферах техногенної та пожежної безпеки.

У всіх ЗЗСО та ЗПО та 95% ЗДО наявні відповідні накази про підготовку як до навчального року так і до опалювального сезону, затверджено склад комісії з перевірки виконання робіт, заходів. У 5 школах (31%) план заходів з підготовки ЗЗСО до початку нового навчального року виконано в повному обсязі, в 11 закладах освіти (69%) – переважно виконано.

Позитивними практиками під час підготовки ЗО є налагодження співпраці з міжнародними організаціями та використання благодійної

допомоги, що сприяє вирішенню критичних проблем, пов'язаних із забезпеченням учнів шкільними матеріалами та доступом до освітніх інструментів. При цьому в одному із закладів ліцеї Недригайлівської селищної ради налагоджено співпрацю із Чеською міжнародною гуманітарною організацією «Людина в біді», благодійною організацією Благодійний фонд «Волонтерський Рух» (ЮНІСЕФ), завдяки чому відремонтовано укриття та створено у ньому сприятливі умови для тривалого перебування і продовження освітнього процесу. До початку 2023/2024 навчального року відремонтовано стіни та стелю, замінено підлогу, двері, облаштовано нові мережі електропостачання, освітлення, водопостачання і каналізації, санвузли, проведено системи вентиляції, кондиціонування.

Гуманітарними організаціями для належного облаштування укриття надано ковдри, вогнегасники, контейнери для зберігання речей, аптечки першої медичної допомоги, набори для гігієни, засоби резервного живлення, освітлення, мережеве обладнання, а також комплекти для дозвілля та раннього розвитку дітей. Завдяки фінансовій підтримці Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) придбано джерела резервного живлення та обігрівачі для Хмелівського ліцею Хмелівської сільської ради.

У 30 громад наявні накази щодо організації процесу освіти, визначена структура навчального року та режим роботи, форма освітнього процесу. У 2023/2024 навчальному році 30 закладів (91%) працюють за змішаною та 2 заклади (6%) – за дистанційною формами навчання. За очною формою організовано навчання в одному закладі Хмелівської сільській ТГ. У порівнянні з 2022/2023 навчальним роком у поточному навчальному році збільшилася на 21% кількість ЗО, що здійснюють освітній процес за очною і змішаною формою, зменшилася на 20% кількість ЗО, що працюють за дистанційною формою. Освітній процес розпочато у всіх ЗО, всі учні шкіл почали навчання.

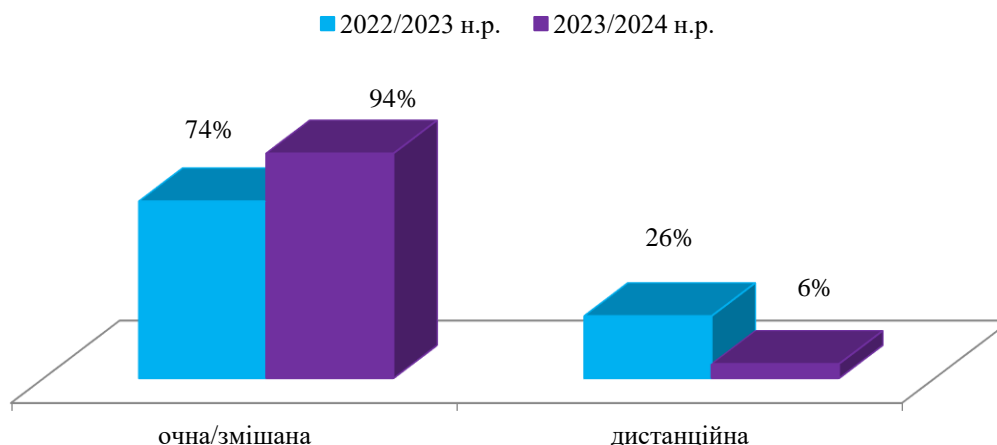

Рисунок 2.5. Форми організації освітнього процесу у закладах освіти.

Відповідно до рішень засновників ЗО в громадах у 2023/2024 н.р. організовано харчування школярів та вихованців, зокрема пільгових категорій, що є прикладом позитивної практики, ураховуючи, що у попередньому навчальному році харчуванням здобувачі освіти не забезпечувалися. Відповідно до рішення сесії в закладах освіти Путивльської міської ради для учнів організовано реалізацію буфетної продукції, для вихованців садочків забезпечено одноразове гаряче харчування за рахунок місцевого бюджету. Рішенням виконавчого комітету Хмелівської сільської ради встановлено, що безкоштовним харчуванням, окрім здобувачів освіти пільгових категорій, забезпечуються всі учні 1-4 класів. Рішенням Миколаївської сільської ради встановлено доплати з місцевого бюджету для харчування учнів 1-4 класів та вихованців ЗДО у розмірі 60%, учнів 5-11 класів – 20%.

Керівники ЗЗСО області під час анкетування вказали, що у переважній більшості закладів (92%) організовано підвезення для всіх учнів та вчителів, які його потребують. Проте у 4 % ЗЗСО не забезпечено підвезення частини учнів та вчителів, у 4% ЗЗСО взагалі не організовано підвезення учнів та педпрацівників, які його потребують.

Під час вивчення питання та відвідувань встановлено, що підвезення до місця навчання організовано та забезпечено в повному від потреби обсязі у двох територіальних громадах (Путивльська міська, Хмелівська сільська

територіальні громади). Водночас, у Миколаївській сільській громаді підвезення учнів Северинівської гімназії не здійснюється у зв'язку з відсутністю водія. У Недригайлівській селищній раді організованим підвезенням охоплено 87% школярів, які потребують підвезення.

За результатами аналізу організаційно-розпорядчих документів відвіданих шкіл встановлено, що у Миколаївському ліцеї Миколаївської сільської ради не в повному обсязі забезпечено дотримання вимог законодавства щодо організації безпечного підвезення в частині щозмінного передрейсового та післярейсового медичного огляду водіїв, у Хоружівському ліцеї Недригайлівської селищної ради передбачено 0,5 ставки механіка, проте посада вакантна, тому огляд автобусів не здійснюється.

Результати вивчення показали, що на умовах співфінансування державного та міського бюджетів у 2021-2023 роках придбано шкільні автобуси у Путивльській міській громаді (3 одиниці), Недригайлівській селищній громаді (1 одиниця), Миколаївській сільській громаді (1 одиниця). У 2023/2024 залишається потреба у шкільних автобусах у 3 територіальних громадах (Недригайлівська селищна, Путивльська міська, Хмелівська сільська територіальна громади).

Керівників шкіл відмітили, що засновники забезпечили усіх педагогів необхідним обладнанням для дистанційної роботи у 34% шкіл, заклад надав усім учителям у користування комп'ютерну техніку в 28% шкіл, водночас у 33% ЗЗСО педпрацівники використовують власні технічні засоби. У ТГ, де проводилося вивчення, засновниками не приймалися рішення щодо надання педагогічним працівникам у тимчасове користування персональних комп'ютерів для забезпечення умов праці, необхідних для дистанційного навчання, у зв'язку з відсутністю такої потреби. За результатами опитування 77% респондентів із числа педпрацівників ЗЗСО вказали, що використовують комп'ютерну техніку в закладі освіти, 13% педагогів отримали комп'ютер від школи, 10% використовують власну техніку для організації дистанційного навчання.

Щодо безпекової ситуації, то переважна більшість ЗО (97%) мають власні укриття або використовують об'єкти фонду захисних споруд інших суб'єктів господарювання згідно з відповідними договорами. У одному із закладів Путивльської міської ради тривають ремонтні роботи щодо облаштування у закладі найпростішого укриття, а ще в одному закладі Путивльської міської ради відповідно до акту оцінки стану готовності захисних споруд цивільного захисту наявне приміщення не рекомендовано до використання як укриття. У Миколаївській та Хмелівській сільських громадах тривають роботи з облаштування споруд захисних модулів. У порівнянні з попереднім навчальним роком забезпеченість укриттями зросла майже на 9%.

Органами управління освітою спільно з представниками місцевих відділів Головного управління ДСНС у Сумській області та місцевих органів Національної поліції здійснено огляд стану готовності протирадіаційних укриттів та оцінки об'єктів (будівлі, споруди, приміщення) щодо можливості їх використання як найпростішого укриття, результати зафіксовані в актах. У громадах, де вивчалось питання, наявні 36 актів готовності, з них 3 акти (8%) підписані не всіма членами комісії, в 7 актах (19%) зазначено, що укриття обмежено придатні та 9 актів (25%), якими дозволяється використання об'єктів за умови виконання рекомендацій.

Здобувачі освіти Миколаївської сільської та Путивльської міської ТГ на 100% забезпечені місцями в укриттях, Хмелівської сільської – на 96%, Недригайлівської селищної – на 93%.

За результатами опитування керівників ЗЗСО (96% від загальної кількості усіх ЗЗСО області) встановлено, що у 2023/2024 навчальному році освітній процес здійснюється очно у 11% ЗЗСО, за змішаним режимом – у 59% ЗЗСО, дистанційно – у 30% ЗЗСО.

Серед основних причин дистанційного навчання керівники виокремлюють такі: безпекова ситуація в регіоні (32%), відсутність укриття (22%), неготовність укриття (11%), руйнування/ушкодження будівлі школи (6%).

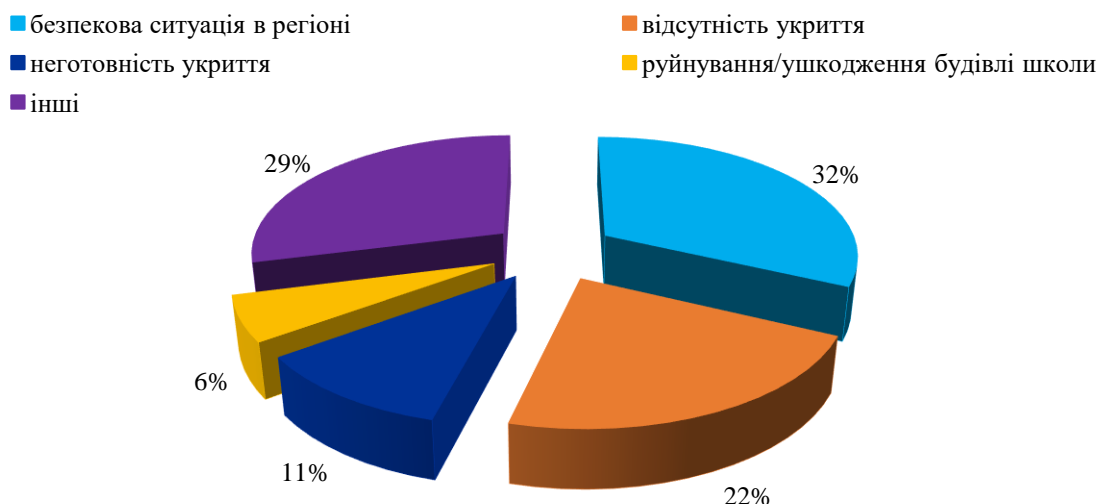

Рисунок 2.6. Вплив основних чинників переходу на дистанційне навчання в ЗЗСО області у 2023/2024 н.р.

Водночас, керівники ЗЗСО зазначають, що у 19% закладів освіти укриття відсутнє або не готове до використання, а в 43% шкіл розрахункова місткість наявних захисних споруд/укриттів не відповідає загальній кількості учасників освітнього процесу.

У більшості ЗО освітній процес організовано за змішаним режимом (91% загальної кількості закладів громад). У двох закладах (6% загальної кількості закладів громад) у зв'язку з неготовністю укриття та близьким розташуванням населеного пункту до кордону із країною-агресоркою освітній процес здійснюється дистанційно. В 1 закладі освіти (3%) – за очною формою.

Під час анкетування усі педагогічні працівники ЗПО, ЗДО та 99% педпрацівників ЗЗСО зазначили, що заклади освіти мають укриття або використовують приміщення інших суб'єктів господарювання. Під час відвідування встановлено, що в 67% шкіл та 33% закладів позашкілля в укриттях передбачено мінімальні вимоги для організації освітнього процесу.

Переважає більшість укриттів облаштовані з урахуванням вимог пожежної безпеки, необхідної кількості евакуаційних виходів, наявності водопостачання, водовідведення, вентиляції, обігріву, освітлення. В укриттях 67% ЗДО та ЗЗСО, 33% ЗПО встановлено Wi-Fi. У жодному з закладів освіти

не забезпечено безперешкодний доступ до укриття маломобільних осіб. Напрямок руху до укриття позначено показниками у 100% ЗПО, 67% ЗДО та 89% ЗЗСО. У всіх закладах позашкільної, 50% дошкільної та 67% шкільної освіти місткість захисних споруд відповідає кількості здобувачів про очній формі навчання.

Результати анкетування керівників шкіл показали, що у 99% ЗЗСО визначений напрям руху до укриття та позначений показниками, у 98% – наявні у достатній кількості місця для сидіння (лежання), у 97% – забезпечені первинними засобами пожежогасіння, у 88% – наявні резервне штучне освітлення та електроживлення, у 62% – забезпечено умови для проведення навчальних занять, у 59% – встановлено Wi-Fi.

Педагогічні працівники зазначили, що:

- у закладах визначений напрям руху до укриття та позначений показниками (92% - ЗДО, 100% - ЗПО, ЗЗСО);

- укриття забезпечені первинними засобами пожежогасіння (94% – ЗДО, 92% – ЗЗСО);

- захисні споруди мають резервне штучне освітлення та електроживлення (90% – ЗДО, 75% ЗЗСО);

- в укриттях встановлено Wi-Fi (41% – ЗДО, 58% – ЗЗСО);

- в укритті забезпечено умови для проведення навчальних занять (49% – ЗПО, 55% – ЗЗСО).

За результатами анкетування 64% керівників ЗЗСО області, а також 96% педпрацівників закладів позашкільної, 59% дошкільної, 79% шкільної освіти зазначили, що у закладах працює система оповіщення. У більшості відвіданих закладів освіти (97%) оповіщення про повітряну тривогу здійснюється відповідно до алгоритму дій у разі оголошення сигналу «Повітряна тривога», затвердженого керівниками закладів. У одному з дитячих садочків Недригайлівської селищної ради Сумської області не здійснюється загальне інформування про оголошення повітряної тривоги, працівники використовують власні гаджети. Слід зазначити, що у жодному закладі оповіщення про повітряну тривогу не має доступності для дітей з порушенням слуху і зору.

За результатами вивчення встановлено, що у ЗО організовано соціально-педагогічну і психологічну просвітницьку діяльність, інформування усіх учасників освітнього процесу з питань збереження психічного здоров'я, забезпечено зворотний зв'язок. Робота практичних психологів в основному спрямована на здійснення постійного психологічного супроводу як здобувачів освіти, які навчаються дистанційно, так і їх батьків, проведення (онлайн) групових або індивідуальних консультацій.

Педагогічні працівники ЗЗСО Хмелівської громади є учасниками обласного проєкту з психологічної підтримки педагогів «Завжди поруч», що спрямований на емоційну підтримку та професійне зростання педагогів в умовах війни. Основними завданнями проєкту є підвищення рівня обізнаності педагогів щодо стресу, психологічної травми, посттравматичних стресових розладів; формування в педагогів практичних навичок щодо надання дітям допомоги в умовах війни; сприяння відновленню емоційної стабільності у стресовій ситуації, розвитку психологічної стійкості в дітей та дорослих.

Водночас, за інформацією керівників відвіданих ЗО встановлено, що 8 закладів освіти (44%) не забезпечені практичними психологами (із них у 6 закладах освіти (33%) посада практичного психолога вакантна, у 2 закладах освіти (11%) – не передбачена штатним розписом), що ускладнює здійснення психологічного супроводу та підтримки.

Результати анкетування педагогів ЗДО та ЗЗСО показали, що не всі педпрацівники проходили навчання з питань психологічної підтримки та допомоги (самодопомоги) в умовах воєнного стану, у ЗДО пройшли навчання 77%, у ЗЗСО – 82% педагогічних працівників.

Під час відвідування встановлено, що наявний комплекс тривожної сигналізації з підключенням до пунктів централізованого спостереження та реагування у 100% ЗДО та ЗЗСО, 67% ЗПО; огорожами облаштовано 83% ЗДО, 33% ЗЗСО; налагоджену систему пропускового режиму в 33% ЗПО; мають систему зовнішнього відеоспостереження 33% шкіл.

У 100% відвіданих ЗПО, 89% ЗЗСО та 83% ЗДО впроваджено алгоритми дій у разі виникнення небезпечних ситуацій, виявлення вибухонебезпечних та інших підозрілих предметів. Запроваджено в освітній процес програми, спрямовані на формування правової поведінки, запобігання конфліктам та правопорушенням і навичок безпечної поведінки в Інтернеті у 22% ЗЗСО.

Для попередження та протидії негативним безпековим явищам у 89% шкіл та 67% ЗПО забезпечено посилення поліцейської присутності щодо недопущення вчинення правопорушень учасниками освітнього процесу та стосовно них.

У всіх відвіданих закладах дошкілля освіти організаційно-розпорядчими документами визначено відповідальних осіб, які організують евакуацію дітей та персоналу, супроводжують під час переміщення до укриття, закріплені представники персоналу, які допомагають вихователю зібрати вихованців та перемістити до укриття, у 17% ЗДО розроблено план дій на випадок, якщо дитина загубилася під час переміщення до укриття. У 22% шкіл запроваджено систему раннього попередження та евакуації в разі ризику нападу на заклад або іншої небезпеки.

Результати опитування вихователів показали, що ознайомлені з інформацією про визначення у закладі освіти відповідальної особи, яка організовує евакуацію дітей та персоналу, супроводжує під час переміщення до укриття лише 72% респондентів, про закріплення представників персоналу, які допомагають вихователю зібрати вихованців та перемістити до укриття – 84%, про розроблення плану дій на випадок, якщо дитина загубилася під час переміщення до укриття – 42% педагогічних працівників.

Керівники усіх відвіданих закладів, що ними організовується системне навчання учасників освітнього/навчально-тренувального процесу діям під час оголошення повітряної тривоги, в умовах інших надзвичайних ситуацій, надання домедичної допомоги, що підтверджують результати анкетування (99,7% педагогічних працівників закладів дошкільної, позашкільної, загальної середньої освіти підтвердили проходження зазначеного навчання). Водночас, за

результатами анкетування керівників ЗЗСО встановлено, що лише в 68% закладах загальної середньої освіти області організовується системне навчання учасників освітнього процесу діям в умовах надзвичайних ситуацій.

Під час вивчення виявлено, що проблемним питанням є забезпеченість медичними працівниками, зокрема мають медичних працівників 100% відвіданих ЗДО, 89% ЗЗСО (у 11% – посада вакантна), 25% ЗПО (у 75% – посада не передбачена штатним розкладом).

Забезпечення державних гарантій учасникам освітнього процесу в умовах воєнного стану.

У 2023/2024 н.р. порівняно з попереднім навчальним роком кількість дітей, які вимушені були виїхати у зв'язку з воєнними діями у Миколаївській сільській та Недригайлівській селищній територіальних громадах зменшилась: по 49 здобувачів освіти – у 2022/2023 н.р., 23 та 36 учнів відповідно у 2023/2024 н.р., із них продовжують здобувати освіту у закладах зазначених громад 20 учнів (87%) і 34 (94%) учнів відповідно. У Путивльській міській та Хмелівській сільській ТГ цей показник збільшився (2022/2023 н.р. – у Путивльській МТГ 140 учнів виїхали у зв'язку з воєнними діями, у Хмелівській СТГ – 4 учні, 2023/2024 н.р. – 153 і 6 учнів відповідно), проте всі здобувачі освіти продовжують навчатись дистанційно у ЗЗСО цих громад, за межами України навчаються 2 дітей дошкільного віку Недригайлівської селищної ТГ. Інформація про охоплення освітою на відповідному рівні наявна про всіх дітей, які змушені були виїхати за межі постійного місця проживання.

Кількість учнів з числа ВПО у 2023/ 2024 н.р. у порівнянні з 2022/2023 н.р. суттєво зросла у Хмелівській сільській ТГ (більше ніж у 4 рази) та у Путивльській міській ТГ (в 3 рази), а також кількість учнів з числа ВПО збільшилась у Недригайлівській селищній ТГ на 75%, у Миколаївській сільській ТГ – на 14%. Навчаються у закладах освіти зазначених територіальних громад 96% здобувачів освіти з числа ВПО.

Загальна кількість педагогічних працівників упродовж останніх трьох років зменшується: кількість педагогічних працівників ЗЗСО 4 територіальних

громад у 2021/2022 н.р. складала 528 осіб, у 2022/2023 н.р. – 498 осіб, у 2023/2024 н.р. – 488 осіб; ЗДО: у 2021/2022 н.р. – 125 осіб, у 2022/2023 н.р. – 112 осіб, у 2023/2024 н.р. – 100 осіб; водночас кількість тренерів/викладачів у ЗПО залишається сталою (у 2021/2022 н.р. – 84 осіб, у 2022/2023 н.р. – 86 осіб, у 2023/2024 н.р. – 86 осіб).

Загальна кількість педагогічних працівників громад, які вимушені були змінити місце проживання (перебування) у зв'язку з російською агресією проти України у 2022/2023 н.р. складає 14 осіб, у 2023/2024 н.р. – 2 особи. У поточному навчальному році педагогічних працівників, які вимушені були змінити місце проживання немає.

Заборгованості по заробітній платі у закладах освіти громад, де проведено вивчення, немає. За результатами опитування керівників ЗПО 100% респондентів зазначили, що затримки виплати заробітної плати не було, водночас 10% педагогічних працівників ЗПО, а також 2% працівників ЗДО та 1,6% працівників ЗЗСО вказали про наявність випадків затримки заробітної плати.

Під час опитування 17% керівників ЗПО зазначили, що у період дії воєнного стану відбувалось зменшення заробітної плати. Педагогічні працівники ЗПО відмітили, що у період дії воєнного стану 57% з них отримують всі передбачені законодавством, виплати, доплати, надбавки. На думку педагогів причинами зменшення заробітної плати є скорочення педагогічного навантаження (ЗПО – 5,5%; зменшенням виплати гарантованих державою доплат, надбавок, підвищень (ЗПО – 36% , ЗДО – 10%, ЗЗСО – 22%); припиненням виплати гарантованих державою доплат, надбавок, підвищень (ЗПО – 1,5% , ЗДО – 2%, ЗЗСО – 6,5%). Про здійснення додаткових доплат/премій за рахунок коштів громади зазначили 5% педагогічних працівників ЗДО та 16,5% працівників ЗЗСО, водночас 77% респондентів ЗПО, 83% працівників ЗЗСО отримували у період дії воєнного стану допомогу на оздоровлення при наданні щорічної відпустки за 2022 та 2023 роки.

В умовах воєнного стану 67% опитаних керівників ЗПО здійснювали забезпечення державних гарантій працівникам, які були вимушені змінити місце проживання (перебування), залишити робоче місце.

У 2022/2023 н.р. у зв'язку з організацією освітнього процесу за дистанційною формою 124 педагогічним працівникам у Путивльській (85), Хмелівській (10), Недригайлівській (29) територіальних громадах оголошувався простій, з них переважну більшість працівників склали вихователі з підвезення, вихователі групи продовженого дня, вихователі ЗДО, тренери/викладачі ЗПО. Перебування на простої у період дії правового режиму воєнного стану підтвердили 66% опитаних у ЗДО та 27% працівників ЗЗСО. До роботи понаднормово у вихідні дні не залучалися 97% респондентів, що працюють в ЗДО, та 95% опитаних працівників ЗЗСО.

У поточному навчальному році простій оголошено тільки 10 педагогічним працівникам ЗДО Путивльської міської ТГ, які перебувають у довготривалій відпустці без збереження заробітної плати та по 1 учителю в Миколаївській та Хмелівській ТГ. Результати опитування підтвердили надання відпусток без збереження заробітної плати 19% педагогічних працівників ЗДО та 40% працівників ЗЗСО. Проживають і працевлаштовані у закладах освіти у Миколаївській та Недригайлівській громадах по 1 педагогічному працівнику із числа ВПО.

У всіх 4 територіальних громадах 100% здобувачів освіти із числа ВПО забезпечені безкоштовним харчуванням, у повному обсязі задоволено потребу у безкоштовному проживанні у Хмелівській сільській (48 осіб) та Недригайлівській селищній (2 особи) територіальних громадах.

2.4. Висновки та рекомендації, сформовані за результатами аналізу засновникам і керівникам закладів освіти.

У 4 територіальних громадах, де здійснено вивчення питання, налагоджена системна робота з підготовки до початку нового 2023/2024

навчального року. Забезпечено проведення основних ремонтних робіт у приміщеннях ЗО, зокрема, спрямована увага на облаштування сховищ або найпростішого укриття.

За результатами вивчення слід відзначити, що зросла кількість закладів, де облаштовано укриття або використовуються об'єкти інших суб'єктів господарювання згідно з відповідними договорами, що вплинуло на визначення форми освітнього процесу. Відстежується позитивна динаміка щодо вибору форми навчання, зокрема збільшилася кількість ЗО, які навчають за очною і змішаною формою та, відповідно, зменшилася кількість ЗО, що працюють за дистанційною формою.

У закладах організовано харчування школярів та вихованців, що є прикладом позитивної практики, урахувуючи, що у попередньому навчальному році харчуванням здобувачі освіти не забезпечувалися.

У період дії воєнного стану важливою складовою підготовки стала співпраця з громадськими, волонтерськими та благодійними організаціями.

У відвіданих громадах забезпечуються державні гарантії щодо форм організації ОП, збереження місця роботи, середнього заробітку, здійснення виплат, передбачених законодавством, забезпечення місцем проживання та харчуванням.

Основними проблемними питаннями, які потребують вирішення, є:

- недостатнє фінансування закладів освіти для усунення порушень, зазначених у актах, приписах та розпорядженнях органів ДНК щодо пожежної безпеки, техногенного захисту, облаштування укриття;
- незабезпеченість ЗО практичними психологами та медичними працівниками;
- відсутність правових підстав для введення до штатного розпису ЗПО (крім закладів спортивного профілю) посади медпрацівника, що не дає змогу належним чином сформувати безпечне освітнє середовище;

- відсутність належних умов для безбар'єрного доступу та інклюзивного навчання для осіб з ООП, непристосованість укриття для маломобільних груп населення;

- організація безпечного підвезення усіх школярів, які його потребують.

Ураховуючи вищевикладене, рекомендовано:

Керівникам закладів освіти:

- вжити заходів щодо комплектування штату необхідними фахівцями;
- вживати заходів щодо залучення додаткових коштів з різних джерел, не заборонених законодавством для поповнення матеріально-технічної бази закладу освіти, облаштування укриття, створення умов для безбар'єрного доступу та інклюзивного навчання;

- посилити роботу щодо формування компетентностей безпеки в учасників ОП, організувати навчання діям в умовах надзвичайних ситуацій, з питань психологічної підтримки та допомоги (самодопомоги) в умовах війни;

- вжити заходів щодо безпечного підвезення усіх учнів, які його потребують.

Засновникам закладів освіти:

- продовжувати роботу над створенням безпечного середовища і безпечних умов у закладах освіти;

- ураховувати при формуванні бюджету на наступний рік та розподілі коштів потреби щодо створення та облаштування укриття, та умов для інклюзивного навчання осіб з ООП, пристосування укриття для маломобільних груп населення;

- провести моніторинг потреб ЗО щодо додержання і виконання вимог законодавства у сфері цивільного захисту, пожежної безпеки;

- передбачити кошти для виконання актів, приписів, розпоряджень органів державного нагляду (контролю).

На державному рівні необхідно врегулювати питання введення до штатного розпису ЗПО посади медичного працівника.

РОЗДІЛ 3. ЕФЕКТИВНА КОМУНІКАЦІЯ ЯК ВАЖЛИВА Й НЕОБХІДНА СКЛАДОВА ДІЯЛЬНОСТІ ДСЯО У РОЗБУДОВІ СИСТЕМИ ЯКІСНОЇ ОСВІТИ

3.1. Основні принципи та канали комунікації управління Служби у Сумській області.

Ефективно налагоджена комунікативна діяльність державних органів публічної служби, ОМС сприятиме зростанню ролі громадянського суспільства в різноманітних сферах суспільного життя та впливу діяльності організацій громадянського суспільства на економіку країни.

Тож, одним з основних завдань для управління Державної служби якості освіти у Сумській області (далі – управління Служби) є забезпечення комплексної та ефективної комунікації з громадськістю, що сприятиме налагодженню систематичного зворотного зв'язку та діалогу з усіма учасниками ОП для прояву їх ініціатив та зростання впевненості у власній спроможності впливати на процеси при прийнятті та реалізації управлінських рішень. [32]

Комуникативна діяльність будь-якого державного органу або органу місцевого самоврядування починається з визначення комунікаційної стратегії. Комунікційну стратегію Служби на 2020–2022 роки і нову айдентику Служби схвалено 30 липня 2020 року колегією та громадською радою при ДСЯО. [31]

Дана Стратегія покликана сприяти Службі та її обласним управлінням:

- застосовувати найбільш ефективні засоби й інструменти інформування про діяльність Служби та її територіальних органів;
- підтримувати зворотній зв'язок з усіма стейкхолдерами.

Реалізація Стратегії дає змогу:

- посилити поінформованість суспільства, стейкхолдерів про діяльність Служби та її територіальних органів;
- залучити активних конструктивних представників громадськості та експертного середовища до вироблення управлінських рішень в сфері

освітньої політики, зокрема з питань забезпечення якості освіти, освітньої діяльності, здійснення державного нагляду (контролю) за ЗО;

- сформулювати розуміння, чому приймаються ті чи інші рішення у компетенції Служби та її територіальних органів.

Нова айдентика доповнює Стратегію, вказуючи на те, що Служба не лише реагує на зміни, а й визначає їх напрям, стає більш відкритою структурою, яка комунікує, працює на перспективу, допомагає та підтримує учасників освітнього процесу, діє в їхніх інтересах.

Управління Служби як територіальний орган Служби, у своїй комунікаційній діяльності керується та слідує даній Стратегії.

В ній застосовується підхід інформаційної підтримки освітньої реформи, та її спрямування на підвищення якості освіти та освітньої діяльності, відповідно до положень ЗУ «Про освіту», у якому вперше офіційно визначено такі поняття, як: «якість освіти», «якість освітньої діяльності», «забезпечення якості освіти», «система забезпечення якості освіти», «інституційний аудит», «сертифікація педагогічних працівників».

Серед пріоритетних напрямів захист прав здобувачів освіти через державний нагляд та контроль; забезпечення обізнаності громадян щодо їх прав на якісну й доступну освіту; підвищення рівень публічної обізнаності суспільства щодо повноважень та компетентності ДСЯО; сприяння розбудові внутрішньої системи забезпечення якості освіти через рекомендації; забезпечення постійного підвищення якості освітньої діяльності закладів освіти шляхом проведення інституційного аудиту та об'єктивної, неупередженої, фахової й незалежної експертизи під час оцінювання професійної компетентності педагогічних працівників.

Аудиторією Служби є як безпосередньо споживачі освітніх послуг (учасники ОП): засновники, керівники та педагогічні працівники ЗО, здобувачі освіти та їх батьки; так і не споживачі послуг (зацікавлені сторони): органи влади, освітні партнери, медіа.

Під час проведення комунікацій використовується як офіційно-діловий, так й інфостиль, який доречний під час створення креативних матеріалів, у повідомленнях в медіа.

Юридичні терміни подаються простими словами:

НЕ «учасникам освітнього процесу», а «вчителям»;

НЕ «порядок проведення», а «такі кроки»;

НЕ «до уваги громадян про зміни у...», а «спрощено/змінено/оновлено».

Рисунок 3.1. Канали комунікації та айдентика

До публікацій на офіційному вебсайті, для сторінки у Фейсбук та на ютуб-каналі створюються власні ілюстрації з використанням вже впізнаваної айдентики та логобуку.

На електронні адреси закладів надсилаються освіти листи із проханням розмістити логотип з лінками на головній сторінці сайту та вподобати сторінки в соцмережах.

Повідомлення за певною темою об'єднуються з використанням хештегів слів.

#ЯкіснаОсвіта

#СертифікаціяВчителів

#ІнституційнийАудит

#АбеткаДляДиректора

#МіжнароднаСпівпраця

УПРАВЛІННЯ
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ
ЯКОСТІ ОСВІТИ
У СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Рисунок 3.2. Зразок застосовуваних хештегів та лого управління.

3.2. Шляхи вдосконалення комунікаційної діяльності управління зі школами.

З метою забезпечення ефективної комунікації із ЗЗСО Сумської області в управлінні визначено відповідальних працівників - консультантів, які в межах повноважень здійснюють комунікаційні заходи із ЗЗСО певної територіальної громади області. Постійне оновлюється загальна та контактна інформація про закріплені заклади. У свою чергу, кожній школі надіслано цифровий банер для розміщення на центральних та помітних стендах закладів та на їх веб-сайтах чи веб-сторінках. Банер містить контактну інформацію управління Служби, покликання на канали зворотного зв'язку, візуалізацію QR-коду сторінок у соціальних мережах та ютуб-каналу, веб-сайту Служби, а також, фото та контакти відповідального за комунікацію фахівця від управління Служби.

Консультанти від управління за потребою, або запитом проводять онлайн-консультації з керівниками закріпленої групи закладів, з учасниками ОП, виявляють найбільш актуальні питання та нагальні проблеми в процесі навчання.

Не рідше одного разу на місяць у навчальному році проводяться онлайн-зустрічі інформаційно-роз'яснювального та консультаційного змісту із закріпленою групою закладів. Тематика зустрічей залежить від питань, що ставлять учасники ОП у відкритій гугл-формі для зворотного зв'язку, у створених вайбер-спільнотах, групах у соціальних мережах, у коментарях під

дописами, намагаючись, щоб жоден негативний відгук не залишити без відповіді.

Координація фахівців з питань проведення комунікаційних заходів управління Служби здійснюється завідувачем сектору інформаційно-організаційного забезпечення. При цьому готується та узгоджуються програма заходу, створюється анонс події, поширюється серед стейкхолдерів.

За необхідності, завчасно готується проєкт прес-релізу для поширення інформації про захід у ЗМІ. Також організовується і технічний супровід відеоконференцій для проведення комунікаційних заходів, їх запису та/або прямої трансляції. Обов'язковим є висвітлення усіх заходів та, навіть, повсякденної діяльності управління Служби на офіційній сторінці управління у Фейсбук: <https://www.facebook.com/SumySQEua>.

Відеоролики (записи вебінарів, відео-рекомендації, записи прямих трансляцій) управління Служби розміщуються на Ютуб-каналі управління <https://www.youtube.com/channel/UCFE79MN0tYPp0n6JyHNznbw>

Отже, комунікаційну діяльність будь-якого органу публічного управління можна вважати ефективною, якщо:

- постійно розширюється коло стейкхолдерів, які активно залучаються та беруть участь у різноманітних заходах, обговореннях, проєктах тощо;
- спостерігається зменшення кількості або відсутні звернення, заяви, скарги, пропозиції громадян, що надсилаються на виконання «згори» або від інших установ за належністю;
- відсутні або суттєво зменшилось запитів на публічну інформацію;
- стейкхолдери дедалі частіше першими проявляють ініціативу до участі у різноманітних заходах, зростає їх впевненість у власній спроможності впливати на процеси при прийнятті та реалізації управлінських рішень.

ВИСНОВКИ

В умовах карантинних обмежень 2020-2021 років, а тепер і збройної агресії з боку РФ, уведено мораторій на заходи ДНК освітніх установ. Проте, досить дієвими інструментами для оцінки якості забезпечення навчання стали моніторингові дослідження, вивчення з окремих питань та аналіз певних напрямів діяльності навчальних інституцій та їх засновників.

Результати магістерської роботи показали позитивну динаміку щодо вибору форми навчання, організації харчування, співпраці освітніх закладів з громадськими, волонтерськими та благодійними організаціями, збереження місця роботи, середнього заробітку, здійснення виплат, передбачених законодавством, забезпечення місцем проживання та харчуванням ВПО.

Також, проведений аналіз підсвітив і проблемні питання, які потребують вирішення. Здебільшого, вони стосуються облаштування безпечного освітнього середовища і обумовлені недостатнім обсягом фінансування.

Окремо варто виділити проблему кадрового забезпечення шкіл практичними психологами та медпрацівниками та недоліки в організації безпечного підвезення школярів, що також пов'язано з нестачею кадрів.

За результатами проведеного дослідження сформульовано і відповідні рекомендації, окремо для засновників ЗО та для директорів. А також виявлено питання, яке слід вирішувати на державному рівні.

В даній роботі доведено, що ефективна комунікаційна діяльність зі стейкхолдерами будь-якого контролюючого органу є важливою й необхідною складовою його діяльності. Налагоджений систематичний зворотній зв'язок та діалог з усіма учасниками ОП спонукає для прояву їх ініціатив, сприяє зростанню впевненості у власній спроможності впливати на процеси при прийнятті та реалізації управлінських рішень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Деякі питання Державної служби якості освіти України: постанова Кабінету Міністрів України від 14 березня 2018 р. № 168. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2018-%D0%BF#Text>
2. Загальна декларація прав людини. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#FindText
3. Шаров, Ю. П., Чикаренко, І. А., Маматова, Т. В., & Сергієнко, Е. О. (2013). Науково-методичне забезпечення реалізації концепції New Public Management: наук. розробка. Вид-во НАДУ. – 64 с.
4. Положення про управління Державної служби якості освіти у Сумській області. (2019) В редакції наказу Державної служби якості освіти України від 14.02.2022 № 01-10/22 р.– 6 с.
5. Про вищу освіту. (2014) Закон України № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
6. Про державну службу. (2015) Закон України № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>
7. Про деякі питання організації здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні (2022). Наказ Міністерства освіти і науки України від 28.03.2022 р. № 274. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0274729-22#Text>
8. Про дошкільну освіту. (2001) Закон України від № 2628-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>
9. Порядок ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку, вихованців та учнів. (2017). Постанова Кабінету Міністрів України № 684. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/684-2017-%D0%BF#Text>
10. Порядок здійснення аналізу діяльності місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, їх структурних підрозділів з питань освіти. (2021). Наказ Міністерства освіти і науки України № 1313. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0097-22#Text>

11. Про захист персональних даних. (2010) Закон України № 2297-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>
12. Про інформацію. (1992) Закон України № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
13. Про освіту. (2017) Закон України № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/ed20230702#Text>
14. Про повну загальну середню освіту. (2020) Закон України № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20/ed20230605#Text>
15. Про позашкільну освіту. (2000) Закон України № 1841-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14#Text>
16. Про професійну (професійно-технічну) освіту. (1998). Закон України № 103/98-ВР. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80#Text>
17. Цілі сталого розвитку: Україна. (2017). Національна доповідь Міністерства економіки України. <https://me.gov.ua/Documents/Download?id=22e86f94-a9dd-421e-adcb>
18. Про утворення Державної служби якості освіти України. (2017) Постанова Кабінету Міністрів України № 947. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/947-2017-%D0%BF#Text>
19. Про утворення територіальних органів Державної служби якості освіти. (2018). Постанова Кабінету Міністрів України № 935. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/935-2018-%D0%BF#Text>
20. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року. (2019) Указ Президента України № 722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>
21. Ю.П. Шаров, І.А. Чикаренко, О.Ю. Бобровська (2010).Розроблення підходів та моделей адаптації системи управління місцевим розвитком до стандартів Європейського Союзу: наук. розробка /Київ: НАДУ, 36 с.
22. Система освіти в Польщі. Веб-ресурс URL: <https://spilnoinpl.org/article/systema-osvity-v-polshchi>

23. Шкільна освіта у Польщі: особливості та відмінності від України.(2022). Стаття на інформаційно-аналітичному порталі UA.NEWS, URL: <https://ua.news/ua/world/shkolnoe-obrazovanye-v-polshe-osobennosty-y-otlychyaya-ot-ukrayny>

24. Чеська шкільна інспекція. Законодавче закріплення, структура, основні напрямки діяльності, повноваження (2017). Матеріал проекту «Розвиток системи оцінювання якості освіти в Україні» за підтримки Чеської агенції розвитку. URL: <https://www.ustnayaistoriya.info/wp-content/uploads/2020/04/.pdf>

25. Самооцінювання школи. Інспірація серед можливих інструментів оцінювання. (2019). Інформаційний документ проекту «Розвиток системи оцінювання якості освіти в Україні» за підтримки Чеської агенції розвитку, Прага, URL: <https://www.ustnayaistoriya.info/wp-content/uploads/2020/03/.pdf>

26. Методичні коментарі до критеріїв оцінювання умов, перебігу та результатів навчання. (2021). Матеріал проекту «Розвиток системи оцінювання якості освіти в Україні» за підтримки Чеської агенції розвитку. Прага, URL: <https://www.ustnayaistoriya.info/wp-content/uploads/2021/06/.pdf>

27. Інституційний аудит школи: що варто знати засновнику закладу загальної середньої освіти. (2021). Практичний poradnik для засновників закладів освіти. URL:https://sqe.gov.ua/Instituciyniy_audit_gromadam_SURGe-SQE_2021.pdf

28. Ондржей Андриш, (2020) Презентаційний матеріал виступу заступника головного шкільного інспектора Чеської Республіки під час міжнародного онлайн-вебінару для працівників ДСЯО. URL: [file:/// UA_7.8.2019.pdf](file:///UA_7.8.2019.pdf)

29. Нова Українська школа. Електронний ресурс. URL: <https://nus.org.ua/>

30. Веб-сайт Державної служби якості освіти України [Електронний ресурс], – Режим доступу: <https://sqe.gov.ua/>

31. Стратегія комунікації Державної служби якості освіти України та її територіальних органів на 2020 – 2022 роки. (2020). Документ.

32. Взаємодія влади з громадськістю (2018). Матеріали курсу PROMETEUS

33. Е-консультації як елемент публічних консультацій (2018) Презентаційний матеріал практичного дослідження Центру розвитку інновацій.

ДОДАТОК 1

ЧЕК-ЛИСТ

Тип аудиту: позаплановий

Створення чек-листа: за 2 дні до першої дати контрольного терміну

Повна назва закладу освіти	ДЕРЖАВНИЙ ЛІЦЕЙ-ІНТЕРНАТ З ПОСИЛЕНОЮ ВІЙСЬКОВО-ФІЗИЧНОЮ ПІДГОТОВКОЮ "КАДЕТСЬКИЙ КОРПУС" ІМЕНІ І.Г.ХАРИТОНЕНКА ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ			
Код ЄДРПО	38245193			
Адреса	40021, Сумська обл., місто Суми, ВУЛИЦЯ ГЕРАСИМА КОНДРАТЬЄВА, 165			
Електронна адреса	kadet@dpsu.gov.ua kadetka.sumy@gmail.com			
Сайт	http://www.kadetka.sumy.ua/			
ПІБ директора	СВІДЛОВ ЮРІЙ ІВАНОВИЧ			
Телефон директора				
Засновник	АДМІНІСТРАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ			
ПІБ та посада Засновника	ДЕЙНЕКО Сергій Васильович Голова Державної прикордонної служби України			
Адреса	01034, місто Київ, ВУЛИЦЯ ВОЛОДИМИРСЬКА, будинок 26			
Електронна адреса	adpsu@dpsu.gov.ua			
Відомості про уповноважену особу				
Зміст		Термін	Відповідальні	Відмітка
Формування експертної групи				
Добір експертів (залучені за потребою)	за 20 днів	21.09		
Формування інформаційної бази		21.09		
Надсилання керівнику /засновнику листа на погодження участі експерта	за 19 днів	22.09		
Отримання погоджувальних листів	за 17 днів	24.09		
Формування групи	за 15 днів	27.09		

Направлення керівнику/засновнику експерта листа про участь в аудиті на підставі наказу	за 5 днів	04.10		
Оформлення документації для проведення інституційного аудиту (наказ, повідомлення, направлення)				
Створення інформаційної картки ЗО				
Проект наказу	за 15 днів	27.09		
Направлення проекту наказу на перевірку до ДСЯОУ				
Проект письмового повідомлення		27.09		
Наказ, повідомлення		27.09		
Разом із повідомленням до закладу освіти надсилається опитувальний аркуш керівника для попереднього оцінювання (самооцінювання) діяльності закладу освіти	за 10 днів	30.09		
Направлення листа засновнику про аудит	за 15 днів	27.09		
Направлення листів керівнику та засновнику про онлайн нараду у ЗО	за 1 день			
На підставі наказу оформляється направлення на проведення заходу державного нагляду (контролю) (2 прим.), яке підписується керівником із зазначенням ПІБ і засвідчується печаткою.	за 1 день	30.09		
Отримання заповненого Опитувального аркушу від керівника закладу освіти	за 5 днів	04.10		
Наказ на відрядження	за 3 дні	-		
Надання матеріалів для аудиту	Наказ про ІА, направлення, наказ на відрядження	за 1 день	13.10	
Проведення інструктажу, БЖД			13.10	
Складається Акт перевірки у 3 примірниках. Перший примірник акта перевірки вручається керівнику ЗО, другий - представнику засновника,	останній день роботи експ. гр. в ЗО	25.10		

третій - зберігається в органі, який проводив інституційний аудит.				
Голова ЕГ надає сканкопію Акта та інформаційну картку ЗО до сектору інформаційно-організаційного забезпечення для оприлюднення	1 день після аудиту	26.10		
Завантаження Акта та інформаційної картки ЗО на гугл-форму для оприлюднення	1 день після аудиту	26.10		
Керівник ЗО заповнює анкету оцінювання роботи експертної групи та надсилає її до ДСЯОУ та УДСЯО у Сумській області рекомендованим листом або за допомогою електронного поштового зв'язку (у незмінному вигляді, з підтвердженням отримання).	протягом 3 роб. днів після заверш. роботи експ. групи в ЗО	28.10		
Заповнення Анкет експертами про роботу у складі експертної групи	протягом 3 роб. днів з дня ІА	28.10		
Складає розпорядження (у 2 прим.), яке направляється керівнику ЗО рекомендованим листом та електронною поштою (не пізніше 5 робочих днів з дня складення акта (на копії розпорядчого документа, який залишається в органі державного нагляду (контролю), проставляються відповідний вихідний номер і дата направлення)	протягом 5 роб. днів з дня ІА	01.11 (25.10)		Беремо із собою на ІА
Голова ЕГ надає сканкопію Розпорядження до сектору інформаційно-організаційного забезпечення для оприлюднення	протягом доби з дня видання Розпорядження	02.11 (26.10)		
Завантаження Розпорядження на гугл-форму для оприлюднення	протягом доби з дня видання Розпорядження	02.11 (26.10)		
Протягом 5 робочих днів після закінчення визначеного строку усунення порушень заклад освіти інформує орган, який проводив ІА, про усунення виявлених порушень.				
Протягом 5 робочих днів після надходження відповідної інформації орган, який проводив інституційний аудит, приймає рішення про доцільність проведення перевірки результатів усунення порушень безпосередньо в закладі освіти.				
Аналітичні довідки подаються голові експертної групи	не пізніше 5 роб. днів після заверш. роботи	01.11		

Звіт складається головою експертної групи на підставі акта перевірки, аналітичних довідок та інших матеріалів інституційного аудиту	протягом 10 робочих днів після завершення роботи	08.11		
Висновок і Рекомендації надсилаються керівнику та засновнику ЗО рекомендованим листом або за допомогою електронного поштового зв'язку (у незмінному вигляді, з підтвердженням отримання) + Лист про необхідність їх оприлюднення на вебсайті закладу освіти (у разі його відсутності - вебсайті засновника) наступного робочого дня після отримання (за умови, що немає заперечень)	не пізніше 15 роб. днів після завершення роботи экс. гр. в ЗО	до 15.11 до 05-08.11 (написання)		
Голова ЕГ надає сканкопію Висновків та Рекомендацій до сектору інформаційно-організаційного забезпечення для оприлюднення	протягом доби з дня надсилання	15.11		
Завантаження Висновків та Рекомендацій на гугл-форму для оприлюднення	протягом доби з дня надсилання	15.11		
У разі незгоди з Висновком і Рекомендаціями керівник закладу освіти протягом 5 робочих днів з дня його отримання може надати до органу, який проводив інституційний аудит, обґрунтовані заперечення до них. Заперечення надсилаються рекомендованим листом або за допомогою електронного поштового зв'язку (у незмінному вигляді, з підтвердженням отримання). Орган, який проводив інституційний аудит, розглядає заперечення протягом 20 робочих днів із дня їх надходження та інформує про результати розгляду керівника закладу освіти.				
Оприлюднення на вебсайті органу, який проводив ІА висновку і рекомендацій, уточнених за результатами розгляду заперечень (у разі їх урахування).	на 6 робочий день з дня отримання їх закладом або на 21 робочий день після розгляду заперечень (у разі їх надходження)	23.11 або 22.12		

ДОДАТОК 2

Опитувальник для ЗДО

	I. Загальні питання
1.	<i>Заклад освіти розташований:</i>
	село
	селище
	місто
2.	<i>Освітній процес здійснюється:</i>
	очно
	дистанційно
	у змішаному форматі
3.	<i>Освітній процес здійснюється дистанційно у зв'язку з:</i>
	відсутністю укриття
	небезпечною ситуацією в регіоні
	неготовністю закладу освіти до роботи
	рішенням батьків
	II. Організаційні заходи щодо забезпечення початку нового 2023/2024 н. р.
4.	<i>У закладі освіти наявні:</i>
	наказ «Про підготовку до нового навчального року» (додаток 1 до листа МОН від 26.07.2022 № 1/8462-22)
	плани заходів щодо підготовки приміщень закладу освіти до нового навчального року та опалювального сезону
	акт прийому готовності до нового навчального року (додаток 7 до листа МОН від 26.07.2022 № 1/8462-22)
	накази щодо режиму роботи закладу
5.	<i>Заплановані заходи щодо підготовки закладу до початку нового навчального року виконано:</i>
	в повному обсязі
	переважно виконано
	виконано частково
	не виконано
6.	<i>Зазначити основні роботи, що проведені у закладі з підготовки до початку нового навчального року</i>
7.	<i>Джерела фінансування ремонтних робіт у ЗДО:</i>
	кошти державного бюджету
	кошти місцевого бюджету
	допомога від організацій/меценатів
	батьківські кошти
	гранти, кошти бюджету розвитку тощо

	III. Створення безпечних умов для організації освітнього процесу
9.	<i>У закладі освіти облаштовані:</i>
	захисні споруди цивільного захисту, місткість (сховища, протирадіаційні укриття)
	сховища в спорудах подвійного призначення місткість
	фортифікаційні споруди як найпростіші укриття, місткість
	згідно з договором використовуються об'єкти фонду захисних споруд інших суб'єктів господарювання, місткість
	укриття відсутнє
10.	<i>Наявний акт оцінки стану готовності захисної споруди цивільного захисту, сховища, протирадіаційного укриття; об'єкта (будівлі, споруди, приміщення) щодо можливості його використання для укриття населення як найпростішого укриття (додатки 5, 6 до листа МОН від 26.07.2022 № 1/8462-22)</i>
11.	<i>Розрахункова місткість захисних споруд відповідає кількості вихованців (при очній формі навчання)</i>
12.	<i>Визначений напрям руху до укриття та позначений показниками</i>
13.	<i>Система оповіщення працює</i>
14.	<i>Система оповіщення доступна для дітей з порушенням слуху і зору, маломобільних груп населення</i>
15.	<i>Визначено відповідальних осіб, які організують евакуацію дітей та персоналу, супроводжують під час переміщення до укриття</i>
16.	<i>Визначено відповідальних осіб, які після евакуації перевіряють заклад на наявність присутніх учасників освітнього процесу за межами захисної споруди</i>
17.	<i>Закріплені представники персоналу, які допомагають вихователю зібрати вихованців та перемістити до укриття</i>
18.	<i>Розроблено план дій на випадок, якщо дитина загубилася під час переміщення до укриття</i>
19.	<i>В укриттях наявні:</i>
	ємності з питною та технічною водою
	засоби надання медичної допомоги
	місця для сидіння (лежання) у достатній кількості
	вбиральні або виносні баки, що щільно закриваються, для нечистот (для неканалізованих будівель і споруд), розміщені у спеціально призначених для цього приміщеннях

	контейнери для зберігання продуктів харчування
	резервне штучне освітлення та електроживлення
	первинні засоби пожежогасіння
	ігрові та розвивальні осередки
	Wi-Fi
20.	<i>Укриття облаштовано з урахуванням вимог законодавства з питань пожежної безпеки, вимог щодо необхідної кількості евакуаційних виходів, наявності водопостачання, водовідведення, вентиляції, обігріву, освітлення тощо</i>
21.	<i>Для підвищення рівня безпеки закладу освіти:</i>
	встановлено комплекс тривожної сигналізації з підключенням до пунктів централізованого спостереження та реагування
	налагоджено пропускний режим (огорожа, стаціонарні металодетектори, система контролю доступу)
	встановлено системи зовнішнього та/або внутрішнього відеоспостереження
	введено додаткові посади для забезпечення психосоціальної підтримки учасників освітнього процесу під час навчання та роботи
	дообладнано додаткові місця в укриттях (у порівнянні з попереднім навчальним роком)
	організовано системне навчання учасників освітнього процесу діям в умовах надзвичайних ситуацій
	впроваджено алгоритми дій у разі виникнення небезпечних ситуацій, виявлення вибухонебезпечних та інших підозрілих предметів у закладі освіти
22.	<i>У закладі працює медичний працівник:</i>
	за основним місцем роботи
	за сумісництвом
	укладено договір з медичною установою
	посада вакантна
23.	<i>У закладі працює практичний психолог</i>
	за основним місцем роботи
	за сумісництвом
	посада вакантна

ДОДАТОК 3

Опитувальник для ЗЗСО

I. Загальні питання	
1	<i>Заклад освіти розташований:</i>
	село
	селище
	місто
2	<i>Освітній процес здійснюється:</i>
	очно
	дистанційно
	у змішаному форматі
3	Освітній процес здійснюється дистанційно у зв'язку з:
	відсутністю укриття
	небезпечною ситуацією в регіоні
	неготовністю закладу освіти до роботи
	рішення батьків
II. Організаційні заходи щодо забезпечення початку нового 2023/2024 н. р.	
4	<i>У закладі освіти наявні</i>
	наказ «Про підготовку до нового навчального року» (додаток 1 до листа МОН від 26.07.2022 № 1/8462-22)
	плани заходів щодо підготовки приміщень закладу освіти до нового навчального року та опалювального сезону; щодо організаційних та ремонтних робіт з підготовки закладу освіти до нового навчального року
	акт прийому готовності до нового навчального року (додаток 7 до листа МОН від 26.07.2022 № 1/8462-22)
	накази щодо режиму роботи закладу та структури нового навчального року
5	<i>Заплановані заходи щодо підготовки закладу до початку нового навчального року виконано:</i>
	в повному обсязі
	переважно виконано
	виконано частково
	не виконано
6	<i>Зазначити основні роботи, що проведені у закладі з підготовки до початку нового навчального року</i>
7	<i>Джерела фінансування ремонтних робіт у школі:</i>
	кошти виділені засновником закладу освіти
	кошти державного бюджету
	допомога від організацій/меценатів
	батьківські кошти
	гранти, кошти бюджету розвитку тощо
III. Створення безпечних умов для організації освітнього процесу	
8	<i>У закладі освіти облаштовані:</i>
	захисні споруди цивільного захисту, місткість (сховища, протирадіаційні укриття)
	сховища в спорудах подвійного призначення місткість

	фортифікаційні споруди як найпростіші укриття, місткість
	наявний акт оцінки стану готовності захисної споруди цивільного захисту, сховища, протирадіаційного укриття; об'єкта (будівлі, споруди, приміщення) щодо можливості його використання для укриття населення як найпростішого укриття (додатки 5, 6 до листа МОН від 26.07.2022 № 1/8462-22)
	згідно з договором використовуються об'єкти фонду захисних споруд інших суб'єктів господарювання, місткість
	укриття відсутнє
9	Розрахункова місткість захисних споруд відповідає кількості учнів (при очній формі навчання)
10	Визначений напрям руху до укриття та позначений покажчиками
11	Система оповіщення працює
12	Система оповіщення доступна для дітей з порушенням слуху і зору, маломобільних груп населення
13	Визначено відповідальних осіб, які організують евакуацію дітей та персоналу, супроводжують під час переміщення до укриття
14	Внесені зміни до режиму роботи закладу освіти з урахуванням змінності навчання
15	В укриттях наявні:
	ємності з питною та технічною водою
	засоби надання медичної допомоги
	місця для сидіння (лежання) у достатній кількості
	вбиральні або виносні баки, що щільно закриваються, для нечистот (для неканалізованих будівель і споруд), розміщені у спеціально призначених для цього приміщеннях
	контейнери для зберігання продуктів харчування
	резервне штучне освітлення та електроживлення
	первинні засоби пожежогасіння
	Wi-Fi
16	В укриттях забезпечено мінімальні вимоги для належної організації освітнього процесу
17	Укриття облаштовано з урахуванням вимог законодавства з питань пожежної безпеки, вимог щодо необхідної кількості евакуаційних виходів, наявності водопостачання, водовідведення, вентиляції, обігріву, освітлення тощо.
18	Для підвищення рівня безпеки закладу освіти
	встановлено комплекс тривожної сигналізації з підключенням до пунктів централізованого спостереження та реагування
	налагоджено пропускний режим (огорожа, стаціонарні металодетектори, система контролю доступу)
	встановлено системи зовнішнього та/або внутрішнього відеоспостереження
19	Для попередження та протидії негативним безпековим явищам в освітньому середовищі, формування компетентностей безпеки в учасників освітнього процесу:

	забезпечено посилення поліцейської присутності у закладах освіти з наданням ефективних поліцейських послуг щодо недопущення вчинення правопорушень учасниками освітнього процесу та стосовно них
	запроваджено систему раннього попередження та евакуації учасників освітнього процесу в разі нападу, ризику нападу на заклад освіти або іншої небезпеки
	впроваджено алгоритми дій у разі виникнення небезпечних ситуацій, виявлення вибухонебезпечних та інших підозрілих предметів у закладі освіти
	організовано системне навчання учасників освітнього процесу діям в умовах надзвичайних ситуацій
	запроваджено в освітній процес програми, спрямовані на формування у здобувачів освіти правової поведінки, запобігання конфліктам та правопорушенням, здобуття навичок щодо безпечної поведінки в Інтернеті
	запроваджено обов'язкове підвищення кваліфікації, рівня обізнаності та підготовки педагогічних працівників з безпекових питань, питань базових психологічних втручань, основ психологічної самопомоги і прав, свобод та обов'язків громадянина
20	<i>Для учасників освітнього процесу забезпечено можливість надання психологічної підтримки/допомоги в умовах воєнного стану</i>
21	<i>Усі педагогічні працівники проходили навчання з питань психологічної підтримки та допомоги (самопомоги) в умовах воєнного стану</i>
22	<i>У закладі працює медичний працівник:</i>
	за основним місцем роботи
	за сумісництвом
	укладено договір з медичною установою
	посада вакантна
23	<i>У закладі працює практичний психолог</i>
	за основним місцем роботи
	за сумісництвом
	посада вакантна
24	<i>Учні забезпечені безпечним підвезенням до/із закладу освіти (у примітці вказати % від потреби)</i>
	у повному обсязі
	частково
	не забезпечені
	відсутня потреба
25	<i>Педагогічні працівники забезпечені безпечним підвезенням до/із закладу освіти</i>
	у повному обсязі
	частково
	не забезпечені
	відсутня потреба

ДОДАТОК 4

Опитувальник для ЗПО

№ з/п	Зміст питань
1	Кількість здобувачів позашкільної освіти:
	<i>всього:</i>
	<i>з них :</i>
	внутрішньо-переміщених дітей з ООП
2	Кількість гуртків, секцій, інших творчих об'єднань:
	<i>всього:</i>
3	Загальна кількість працівників ЗПО:
	<i>всього:</i>
	<i>з них :</i>
	кількість педагогічних працівників /тренерів-викладачів
	кількість педагогічних працівників / тренерів-викладачів, яким оголошено простій
	кількість педагогічних працівників / тренерів-викладачів, з якими призупинено трудовий договір
	кількість педагогічних працівників / тренерів-викладачів, які перебувають у відпустці без збереження заробітної плати
4	Кількість педагогічних працівників / тренерів-викладачів, які були звільнені у період з 01.09.2022 по теперішній час:
	<i>всього:</i>

№ з/п	Зміст питань
	I. Загальні питання
1	Заклад позашкільної освіти (далі - ЗПО) розташований:
	село
	селище
	місто
2	ЗПО у даний час функціонує:
	за основним місцем діяльності
	зазнав пошкоджень/руйнувань внаслідок бойових дій
	перебуває на капітальному ремонті (відновлюється після руйнувань)
	на підставі договорів здійснює діяльність на базі інших закладів освіти/установ (внаслідок пошкоджень /руйнувань)

3	Освітній/навчально-тренувальний процес здійснюється:
	очно
	дистанційно
	у змішаному форматі
4	Освітній/навчально-тренувальний процес здійснюється дистанційно у зв'язку з:
	відсутністю укриття
	небезпечною ситуацією в регіоні
	неготовністю закладу освіти до роботи у очній / змішаній формі
	за рішенням батьків
	II. Організаційні заходи щодо забезпечення початку нового 2023/2024 н. р.
5	У ЗПО наявні:
	наказ «Про підготовку до нового навчального року» (додаток 1 до листа МОН від 26.07.2022 № 1/8462-22)
	план заходів щодо підготовки приміщень ЗПО до нового навчального року та опалювального сезону
	план заходів щодо організаційних та ремонтних робіт з підготовки ЗПО до нового навчального року
	акт прийому готовності до нового навчального року (додаток 7 до листа МОН від 26.07.2022 № 1/8462-22)
	накази щодо режиму роботи закладу та структури нового навчального року
6	Заплановані заходи щодо підготовки ЗПО до початку нового навчального року виконано:
	в повному обсязі
	переважно виконано
	виконано частково
	не виконано
7	Зазначити основні роботи, що проведені у закладі з підготовки до початку нового навчального року
	Продовження додатка 4
8	Джерела фінансування ремонтних робіт у закладі:
	кошти виділені засновником ЗПО
	допомога від організацій/меценатів
	батьківські кошти
	гранти, кошти бюджету розвитку тощо
	III. Створення безпечних умов для організації освітнього/навчально-тренувального процесу
9	У ЗПО облаштовані:

	захисні споруди цивільного захисту, місткість (сховища, протирадіаційні укриття)
	сховища в спорудах подвійного призначення, місткість
	фортифікаційні споруди як найпростіші укриття, місткість
	згідно з договором використовуються об'єкти фонду захисних споруд інших суб'єктів господарювання, місткість
	укриття відсутнє
10	У ЗПО наявний акт оцінки стану готовності захисної споруди цивільного захисту, сховища, протирадіаційного укриття; об'єкта (будівлі, споруди, приміщення) щодо можливості його використання для укриття населення як найпростішого укриття (додатки 5, 6 до листа МОН від 26.07.2022 № 1/8462-22)
11	Розрахункова місткість захисних споруд:
	відповідає кількості здобувачів позашкільної освіти (при очній формі навчання)
	не відповідає кількості здобувачів позашкільної освіти (<i>вказати у % від потреби в комірчині "Примітка (опис ситуації)"</i>)
12	Визначений напрям руху до укриття та позначений показниками
13	Система оповіщення працює
14	Система оповіщення доступна для здобувачів позашкільної освіти з порушенням слуху і зору, маломобільних груп населення
15	Визначено відповідальних осіб, які організують евакуацію здобувачів позашкільної освіти та персоналу, супроводжують під час переміщення до укриття
16	В укриттях наявні:
	ємності з питною та технічною водою
	засоби надання медичної допомоги
	місця для сидіння (лежання) у достатній кількості
	вбиральні або виносні баки, що щільно закриваються, для нечистот (для неканалізованих будівель і споруд), розміщені у спеціально призначених для цього приміщеннях
	контейнери для зберігання продуктів харчування
	резервне штучне освітлення та електроживлення
	первинні засоби пожежогасіння
	Wi-Fi

17	В укриттях забезпечено мінімальні вимоги для належної організації освітнього/навчально-тренувального процесу
18	Укриття облаштовано з урахуванням вимог законодавства з питань пожежної безпеки, вимог щодо необхідної кількості евакуаційних виходів, наявності водопостачання, водовідведення, вентиляції, обігріву, освітлення тощо
19	Для підвищення рівня безпеки ЗПО:
	встановлено комплекс тривожної сигналізації з підключенням до пунктів централізованого спостереження та реагування
	налагоджено пропускний режим (огорожа, стаціонарні металодетектори, система контролю доступу)
	встановлено системи зовнішнього та/або внутрішнього відеоспостереження
20	Для попередження та протидії негативним безпековим явищам в освітньому середовищі, формування компетентностей безпеки в учасників освітнього/навчально-тренувального процесу:
	забезпечено посилення поліцейської присутності у ЗПО з наданням ефективних поліцейських послуг щодо недопущення вчинення правопорушень учасниками освітнього/навчально-тренувального процесу та стосовно них
	запроваджено систему раннього попередження та евакуації учасників освітнього/навчально-тренувального процесу в разі нападу, ризику нападу на ЗПО або іншої небезпеки
	впроваджено алгоритми дій у разі виникнення небезпечних ситуацій, виявлення вибухонебезпечних та інших підозрілих предметів у закладі освіти
	організовано системне навчання учасників освітнього/навчально-тренувального процесу діям в умовах надзвичайних ситуацій
	запроваджено в освітній/навчально-тренувальний процес програми, спрямовані на формування у здобувачів позашкільної освіти правової поведінки, запобігання конфліктам та правопорушенням, здобуття навичок щодо безпечної поведінки в Інтернеті
	запроваджено обов'язкове підвищення кваліфікації, рівня обізнаності та підготовки педагогічних, науково-педагогічних та інших працівників закладів освіти з безпекових питань, питань базових психологічних втручань, основ психологічної самопомоги і прав, свобод та обов'язків громадянина
21	Для учасників освітнього/навчально-тренувального процесу забезпечено можливість надання психологічної підтримки/допомоги в умовах воєнного стану
22	Усі педагогічні працівники/тренери-викладачі проходили навчання з питань психологічної підтримки та допомоги (самопомоги) в умовах воєнного стану
23.	У ЗПО (у закладах спортивного профілю) працює медичний працівник:

	за основним місцем роботи
	за сумісництвом
	укладено договір з медичною установою
	посада вакантна
	посада не передбачена штатним розкладом
24	<i>У ЗПО працює практичний психолог</i>
	за основним місцем роботи
	за сумісництвом
	посада вакантна
	посада не передбачена штатним розкладом
	IV. Забезпечення державних гарантій учасників освітнього/навчально-тренувального процесу
25	<i>Під час простою забезпечено у ЗПО виконання державних гарантій:</i>
	оплата з розрахунку не нижче від двох третин тарифної ставки встановленого працівникові розряду (окладу)
	працівники переведені за їх згодою з урахуванням спеціальності і кваліфікації на іншу роботу на тому ж підприємстві, в установі, організації на весь час простою
	працівники переведені за їх згодою з урахуванням спеціальності і кваліфікації на інше підприємство, в установу, організацію, але в тій самій місцевості на строк до одного місяця
	інше
26	<i>У ЗПО забезпечується виконання державних гарантій в умовах воєнного стану (за наявності):</i>
	збережено місце роботи для осіб, які були вимушені змінити місце проживання (перебування), залишити робоче місце
	збереження середнього заробітку для осіб, які були вимушені змінити місце проживання (перебування), залишити робоче місце
	Чи відбулося у період дії воєнного стану зменшення заробітної плати працівників ЗПО